

Өмнөх үг

Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн статистикийн тасгаас албан ёсны статистик мэдээ тайланд тулгуурлан сүүлийн 3 жилийн эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүдийг олон улсын аргачлалын дагуу тооцон эмхэтгэл хэлбэрээр гаргалаа. /2015-2019 он – эмхэтгэл 1, 2020-2022 он эмхэтгэл 2, 2023-2024 он эмхэтгэл 3/

Энэхүү эмхэтгэлдээ үйлчлэх хүрээний хүн ам, хүн ам зүйн үзүүлэлт, аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн эх, хүүхдийн эрүүл мэнд, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний төрлүүдээр, амбулатори, стационарийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан, халдварт өвчин, халдварт бус өвчлөл зэргийг тооцон гаргалаа.

Байгууллагын удирдлага, шийдвэр гаргагчид болон мэдээ, мэдээлэл хэрэглэгчдэд нотолгоонд тулгуурласан оновчтой шийдвэр гаргахад бидний энэхүү эмхэтгэл дэмжлэг үзүүлнэ гэдэгт итгэлтэй байна.

Эх бэлтгэсэн: Статистикч эмч

Ө.Ганцэцэг, Л.Болортунгалаг

Б. Дэгдээ

Хянасан: АНЭмнэлгийн дарга

Д.Алтантуяа

ЭЭО дарга

Э.Энхмаа

Хүснэгтийн жагсаалт:

- Хүснэгт: 1.1.1** Сүүлийн 3 жилийн хүн амын тоо, сум багаар
- Хүснэгт: 1.2.1** Хүн ам зүйн үзүүлэлт, сүүлийн 3 жилээр
- Хүснэгт: 2.1.1** Төрсөн болон нас барсан эхийн тоо, сүүлийн 2 жилээр
- Хүснэгт: 2.1.2** Эхийн эндэгдэл 10000 амьд төрөлтөнд, сүүлийн 2 жилээр
- Хүснэгт: 2.1.3** Жирэмсэн үеийн хүндрэл, сумдаар, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 2.1.4** Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн БЗДХалдварын шинжилгээний үзүүлэлт
- Хүснэгт: 2.1.5** Эхийн амрах байраар үйлчлүүлсэн эхийн тоо, сумдаар, 2023-2024
- Хүснэгт: 2.2.1** Амьд болон амьгүй төрсөн хүүхдийн тоо, сүүлийн 2 жилээр
- Хүснэгт: 2.2.2** Төрөлхийн гажиг өвчний ангилалаар, бодит тоогоор, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 2.2.3** 5 хүртлэх хүүхдийн эндэгдэл, сүүлийн 2 жилээр
- Хүснэгт: 3.1.1** Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлт, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.1.2** Хэвтүүлэн эмчлүүлэх тусламж үйлчилгээний орны үзүүлэлт, 2023- 2024
- Хүснэгт: 3.1.3** Нийт хэвтэн эмчлүүлэгчдэд эзлэх эмнэлгийн нас баралтын хувь, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.1.4** Эмнэлгийн нас баралтын тоо, сумдаар, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.2.1** Амбулаторит бүртгэгдсэн өвчлөлийн тоо, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.3.1** Амбулаторийн эмчийн идэвхтэй хяналтын тоо, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.4.1** ХЧАлдалттай иргэдийн тоон мэдээлэл, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.6.1** Яаралтай түргэн тусламжийн дуудлагын тоо, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.6.2** Яаралтай түргэн тусламжийн дуудлагын хүлээгдэл, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.7.1** Эмгэг судлалын үзүүлэлтүүд, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 3.8.1** Мэс заслын хагалгааны төрөл, бодит тоогоор, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 4.2.1** БЗДХалдварын зонхилон тохиолдох өвчлөлийн тоо, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 4.3.1** Шинээр илэрсэн сүрьеэ өвчлөлийн тоо, сумдаар, 2023-2024 он
- Хүснэгт: 5.1.1** Хөх, умайн хүзүүний хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгийн тоо, 2023-2024 он

- Хүснэгт: 5.2.1** Элэг бүтэн хөтөлбөрийн тоон үзүүлэлтүүд, 2023-2024 он
- Хүснэгт : 6.1.1** Явуулын амбулаторийн үзлэгийн тоон үзүүлэлт, 2023 – 2024 он
- Хүснэгт: 6.1.2** Сумдад илэрсэн БЗДХалдварын зонхилон тохиолдох тэмбүү өвчлөлийн тоо, сумдаар, 2023 – 2024 он

Зургийн жагсаалт:

- Зураг:1.1.1** Хүн амын тоо, жилийн өсөлтийн хувь
- Зураг: 1.1.2** Хүн амын нас, хүйсний суварга
- Зураг: 1.2.1** Төрөлт, амьд төрсөн нярайн тоо, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.1.1** Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэл, нийт хүндрэлд эзлэх хувь, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.1.2** Жирэмсний хүндрэлд манас таталтын эзлэх хувь, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.1.3** Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын эзлэх хувь, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.1.4** Эхийн ноцтой хүндрэлийн тоо, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.1.5** Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн тоо, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.1.6** Үр хөндөлтийн тоо, насны бүлгээр, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.2.1** Амьгүй төрөлтийн түвшин, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.2.2** Перинаталь эндэгдлийн түвшин, 2023-2024
- Зураг: 2.2.3** Нялхасын эндэгдлийн түвшин, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 2.2.4** Нярайн эндэгдлийн тохиолдлын тоо, сүүлийн 2 жилээр
- Зураг: 3.1.1** Стационарийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2018-2022 он
- Зураг: 3.1.2** Эмчлэгдэж гарсан хүний тоо, 2023-20224 он
- Зураг: 3.1.3** Нийт нас баралтанд эзлэх хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2023-2024 он
- Зураг: 3.1.4** Эмнэлгийн нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан, хувиар, 2020-2024
- Зураг: 3.1.5** Нас баралтын хүйсийн харьцаа, 2023- 2024 он
- Зураг: 3.2.1** Эмчийн үзлэгийн төрөл, хувиар, 2023-2024 он

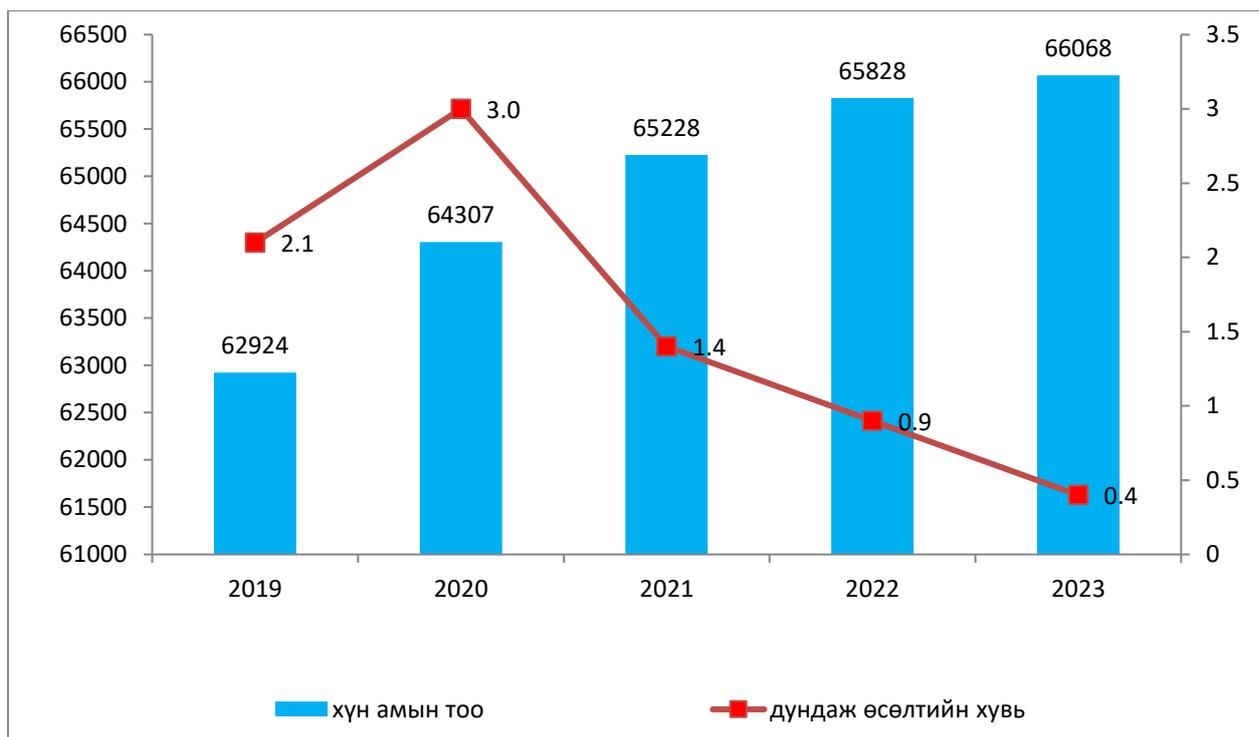
- Зураг: 3.2.2** Урьдчилан сэргийлэх багц үзлэгт хамрагдсан хүний тоо, насны бүлгээр, 2023-2024 он
- Зураг: 3.2.3** Амбулаторийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд 2020-2024 он
- Зураг: 3.4.1** ХЧАлдалттай иргэдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2020-2024
- Зураг: 3.5.1** Цэрэг татлагын эрүүл мэндийн үзлэг, бодит тоогоор, 2023-2024 он
- Зураг: 3.5.** Цэрэг татлагын эрүүл мэндийн үзлэгээр илэрсэн тэргүүлэх 5 өвчлөл, 2020-2024 он, бодит тоогоор
- Зураг: 3.5.3** Цэрэг татлагад эрүүл мэндээр тэнцээгүй залуучуудад зонхилон тохиолдох өвчний хувь, 2020-2024 он
- Зураг: 3.6.1** Яаралтай тусламжийн тасгаар үйлчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2023-2024 он
- Зураг: 4.1.1** Нийт халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, улс аймгийн дундаж үзүүлэлттэй харьцуулсан байдлаар, 2023-2024 он
- Зураг: 4.1.2** 2023-2022 оны дунджаар нийт бүртгэгдсэн халдварт өвчний бүтэц хувиар
- Зураг: 4.1.3** Тэмбүү өвчлөлийн тоо, сумдаар, 2023-2024 он
- Зураг: 4.3.1** Сүрьеэгийн өвчлөл, нас баралт, 10 000 хүн амд, 2023-2024 он
- Зураг: 5.1.1** Хөх, умайн хүзүүний эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2023-2024 он

БҮЛЭГ-1. ХҮН АМ

1.1 Хүн ам

Сүхбаатар аймгийн хүн ам 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 66068 болж, өмнөх оныхоос 240 хүн буюу 0.3 хувиар өссөн байна. Нийт өрхийн 10.5 мянга (53.8%), хүн амын 36.1 мянга (54.8%) нь аймаг, сумын төвд амьдарч байна. Хүн амын 49.9 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Нийт хүн амыг насны ангиллаар авч үзвэл 0-14 насны хүн ам 21.5 мянга (32.7%), 15-34 насны хүн ам 18.4 мянга (27.9%), 35-59 насны хүн ам 20.3 мянга (29.6%), 60 ба дээш насны хүн ам 5.6 мянга (8.5%) насныхан эзэлж байна.

Зураг: 1.1.1 Хүн амын тоо, жилийн өсөлтийн хувь

Зураг: 1.1. 2. Хүн амын нас, хүйсний суварга

Сүхбаатар аймгийн хүн амын нас хүйсний суварга - 2019 он

Эрэгтэй	Насны бүлэг	Эмэгтэй
428	70+ нас	963
461	65-69 нас	653
886	60-64 нас	1108
1236	55-59 нас	1415
1525	50-54 нас	1628
1937	45-49 нас	1826
2371	40-44 нас	2148
2474	35-39 нас	2384
2659	30-34 нас	2539
2727	25-29 нас	2490
2487	20-24 нас	2306
2327	15-19 нас	2165
2621	10-14 нас	2503
3620	5-9 нас	3438
3855	0-4 нас	3744

Сүхбаатар аймгийн хүн амын суварга - 2023 он

Эрэгтэй	Насны бүлэг	Эмэгтэй
439	70+ нас	953
391	65-69 нас	576
819	60-64 нас	1033
1234	55-59 нас	1384
1563	50-54 нас	1617
1872	45-49 нас	1772
2341	40-44 нас	2129
2515	35-39 нас	2413
2674	30-34 нас	2532
2879	25-29 нас	2559
2581	20-24 нас	2401
2402	15-19 нас	2302
2459	10-14 нас	2304
3504	5-9 нас	3299
3904	0-4 нас	3760

Хүснэгт: 1.1.1 Сүүлийн 2 жилийн хүн амын тоо, сум багаар

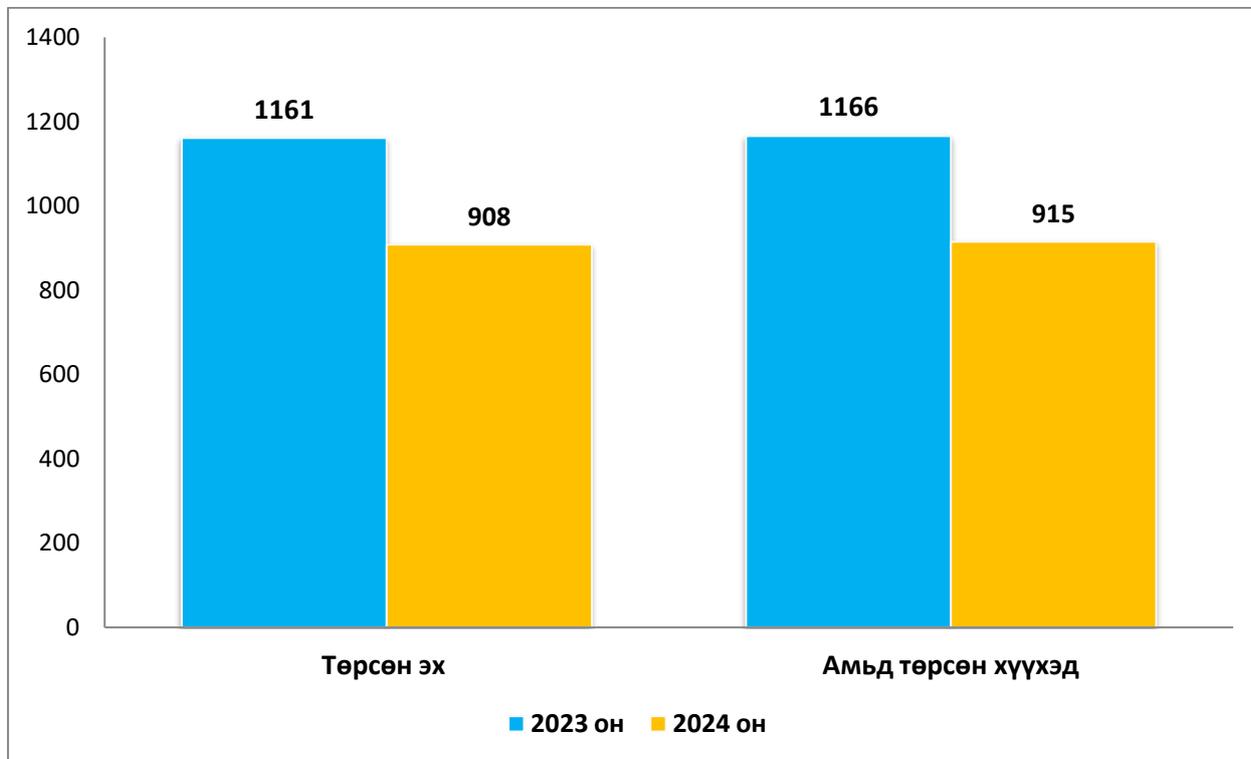
Сум баг	Хүн амын тоо	
	2022	2023
АЙМГИЙН ДҮН	65828	65995
Баруун-Урт сум	23942	24328
1-р баг	3992	4004
2-р баг	1977	1999
3-р баг	1720	1772
4-р баг	2506	2493
5-р баг	3200	3229
6-р баг	1957	1955
7-р баг	3271	3498
8-р баг	3309	3233
9-р баг	2010	2145
Асгат сум	1952	1941
1-р баг, Өлзийт	371	
2-р баг, Дөхөм	495	
3-р баг, Их-Уул	444	
4-р баг, Жаргалант	642	
Баяндэлгэр сум	5083	5008
1-р баг, Баян	872	872
2-р баг, Дэлгэр	779	779
3-р баг, Төв	667	667
4-р баг, Дөхөм	985	985
5-р баг, Хонгор	823	823
6-р баг, Ширээт	882	882
Дарьганга сум	3242	3206
1-р баг, Үүд	660	666
2-р баг, Бадрах	853	844
3-р баг, Аман-Ус	563	558
4-р баг, Овоот	1166	1138
Мөнххаан сум	4983	4990
1-р баг, Баянтэрэм	1032	1021
2-р баг, Баян-Уул	986	990
3-р баг, Баянцагаан	973	983
4-р баг, Баясгалант	1315	1326
5-р баг, Бүрэнцогт	677	670
Наран сум	1682	1666
1-р баг, Гүн худаг	532	546
2-р баг, Тосонгийн гол	728	708
3-р баг, Наранбулаг	422	988
Онгон сум	3753	3679
1-р баг, Ихбулаг	1046	1036
2-р баг, Шарбүрд	621	593

3-р баг, Нүдэн	987	988
4-р баг, Цөнгөрөг	412	387
5-р баг, Хавирга	687	675
Сүхбаатар сум	3627	3698
1-р баг, Баянгол	753	738
2-р баг, Хайлаастай	700	702
3-р баг, Хулгар	1103	1105
4-р баг, Ланз	514	527
5-р баг, Шинэбулаг	557	626
Түвшинширээ сум	3453	3437
1-р баг, Сэргэлэн	760	756
2-р баг, Өлзийт	748	770
3-р баг, Үнэгт	620	622
4-р баг, Дэлгэрхаан	428	417
5-р баг, Өгөөмөр	897	872
Түмэнцогт сум	2518	2468
1-р баг, Лхүмбэ	826	816
2-р баг, Баянцагаан	683	663
3-р баг, Баян-Овоо	519	476
4-р баг, Баян-Цогт	539	513
Уулбаян сум	2860	2808
1-р баг, Баян	900	891
2-р баг, Жаргалант	788	776
3-р баг, Тэгш	573	564
4-р баг, Жавхлант	256	248
5-р баг, Дэлгэр	343	329
Халзан сум	1759	1704
1-р баг, Халзан шанд	459	453
2-р баг, Сахиул шанд	251	221
3-р баг, Сайншанд	328	307
4-р баг, Хатавч	721	723
Эрдэнэцагаан сум	6974	7062
1-р баг, Хөндлөн хайлааст	1117	1172
2-р баг, Цагаан овоо	1091	1091
3-р баг, Бадрах	762	848
4-р баг, Хонгор	694	677
5-р баг, Билүүт	887	828
6-р баг, Жаргалант	752	755
7-р баг, Хадын булан	833	845
8-р баг, Алтан овоо	838	846

1.2 Хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд

Сүхбаатар аймгийн хүн амын төрөлтийн түвшин 2024 оныг 2023 онтой харьцуулахад 73 тохиолдол буюу 0.2 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Зураг: 1.2.1 Төрөлт, амьд төрсөн нярайн тоо, сүүлийн 2 жилээр

2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 915 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 251 хүүхдээр буюу 21.6 хувиар буурсан байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 415 буюу 49.2% нь хүү, 464 буюу 50.7% нь охин байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 100 охинд 111 хөвгүүн ногдож байна.

Хүснэгт: 1.2.1 Хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд, сүүлийн 2 жилээр

	2023	2024
Төрсөн хүүхдийн тоо	1166	915
Нас барсан хүний тоо	38	40
Тухайн жилийн дундаж хүн ам	65995	66068
15-49 насны эмэгтэйчүүдийн тоо	16108	16108
Хүн ам зүйн коэффициентууд		
ТЕК	17.6	13.8
НБЕК	0.5	0.6
Цэвэр өсөлт	17.1	13.2

Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн нас баралтын ерөнхий коэффициент 2023 онд 0.5 байсан бол 2024 онд уг үзүүлэлт 0.6 болж 0.1-ээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

БҮЛЭГ- 2. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД**2.1 Эхийн эрүүл мэнд**

Тогтвортой хөгжлийн зорилтын 3.1.1 -д “2030 онд 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшнийг 70 болгох” зорилт тавьсан.

Монгол Улсын “Алсын хараа-2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшинд тодорхойлсноор 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшнийг 2025 онд 20.0, 2030 онд 15.0, 2050 онд 5.0 болгон бууруулах зорилтыг дэвшүүлсэн.

Манай орны эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөнд харьцуулахад 1990 оны түвшнээс 168.8-аар буурч, эхийн эндэгдэл өндөр орноос дунд зэрэгтэй орны түвшинд хүрсэн. 2023-2024 онд эхийн эндэгдлийн тохиолдол гараагүй

2024 онд нийт төрөлтийг 100 хувь эмнэлгийн мэргэжилтэн удирдан явуулсан байна. Насны ангиллаар 4.0 хувь нь 20 хүртэлх насны, 25.5 хувь нь 35-ээс дээш насны төрөлт эзэлж байна. Төрөлтийн тусгай коэффициентыг тооцоход 2024 онд нөхөн үржихүйн насны 1000 эмэгтэй тутмын 57 нь хүүхэд төрүүлсэн байна.

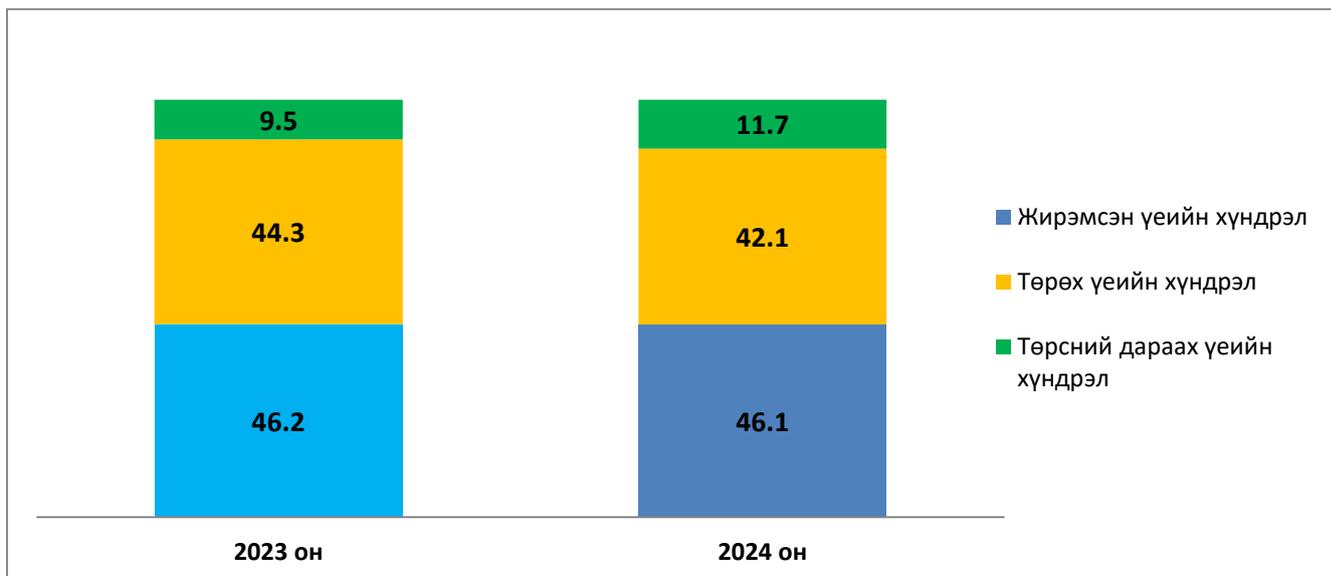
Хүснэгт: 2.1.1 Төрсөн болон нас барсан эхийн тоо, сумдаар, сүүлийн 2 жилээр

Сумын нэр	Төрөлт		Эхийн эндэгдэл	
	2023 он	2024 он	2023 он	2024 он
Асгат	48	25		
Баяндэлгэр	93	59		
Дарьганга	56	67		
Мөнххаан	54	39		
Наран	27	24		
Онгон	60	44		
Сүхбаатар	68	50		
Түвшинширээ	55	28		
Түмэнцогт	17	20		
Уулбаян	55	38		
Халзан	28	29		
Эрдэнэцагаан	85	82		
Баруун-Урт	491	397		
Харъяаллын бус	24	6		
Нийт	1161	908	0	0

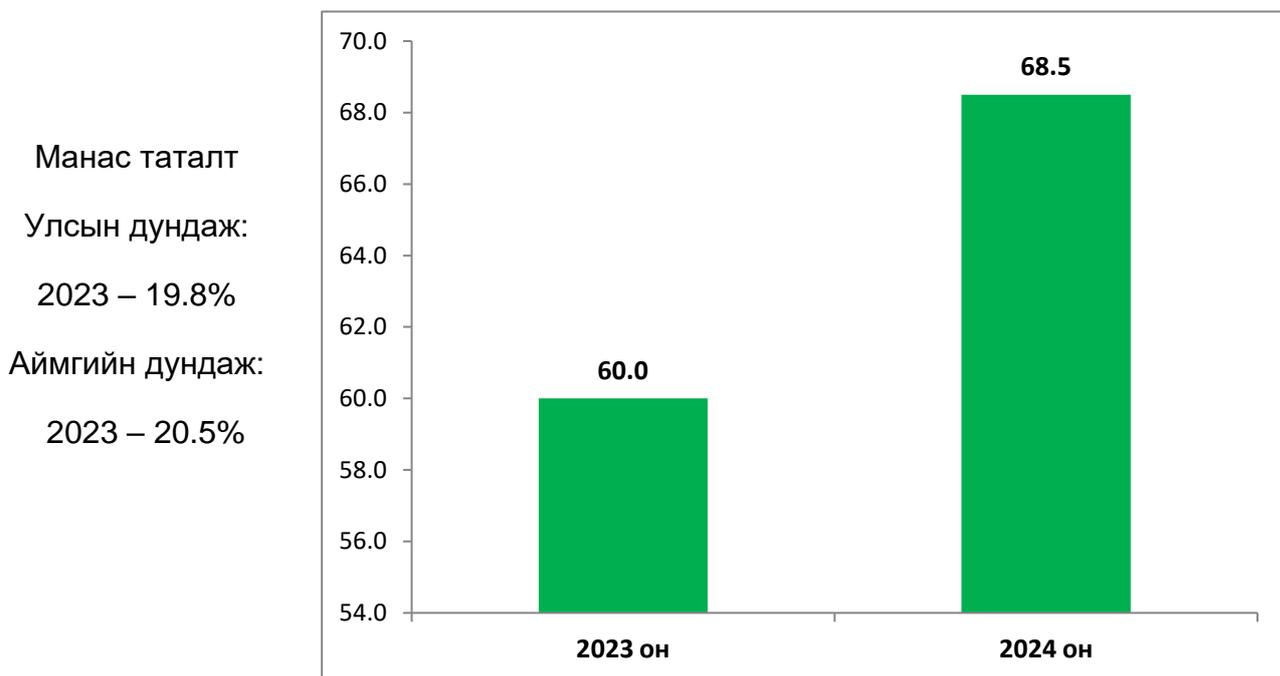
Хүснэгт: 2.1.2 Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, сүүлийн 2 жилээр

	2023 он	2024 он
АНЭмнэлэг	0	0
Аймгуудын дүн	13.3	22.8
Улсын дүн	26.4	22.5

Зураг: 2.1.1 Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэл, нийт хүндрэлд эзлэх хувиар, сүүлийн 2 жилээр

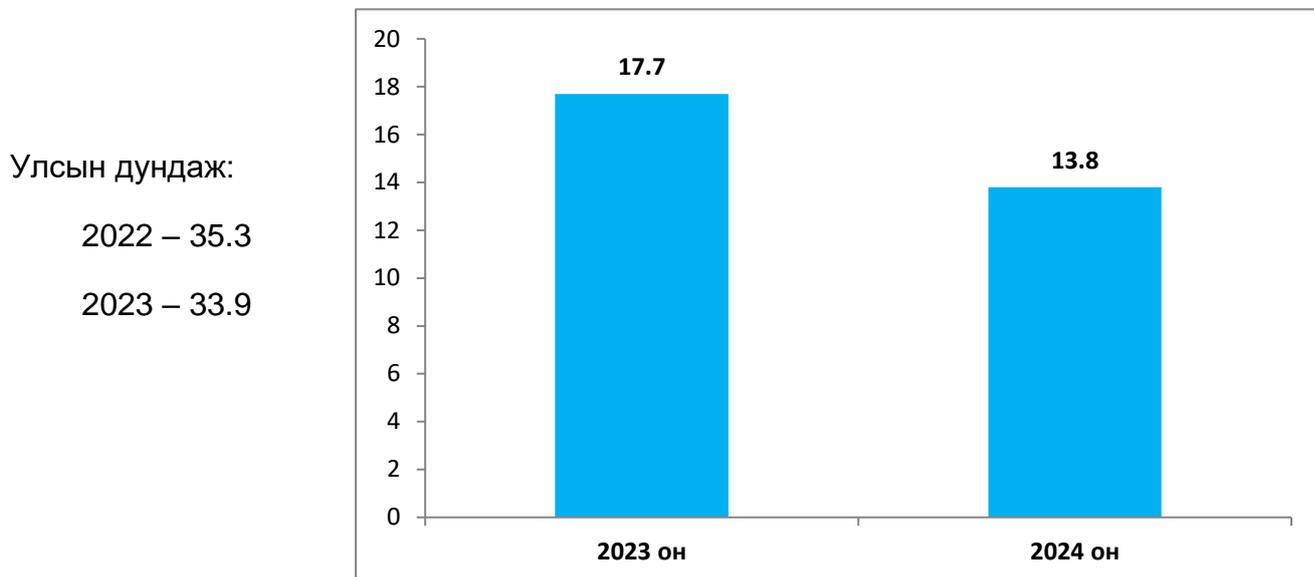

Зураг:2.1.2 Жирэмсний хүндрэлд манас таталт, манас таталтын урьдлын эзлэх хувь, сүүлийн 2 жилээр

Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт жирэмсний хүндрэлд манас таталт, манас таталтын урьдлын эзлэх хувь сүүлийн 2 жилийн үзүүлэлтэд тогтмол 60 аас дээш хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 2024 онд 68.5 хувь эзэлж байгаа нь улс, аймгуудын дундаж үзүүлэлтээс 40 хувиар өндөр үзүүлэлттэй байна.

Зураг: 2.1.3 Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын эзлэх хувь, сүүлийн 2 жилээр

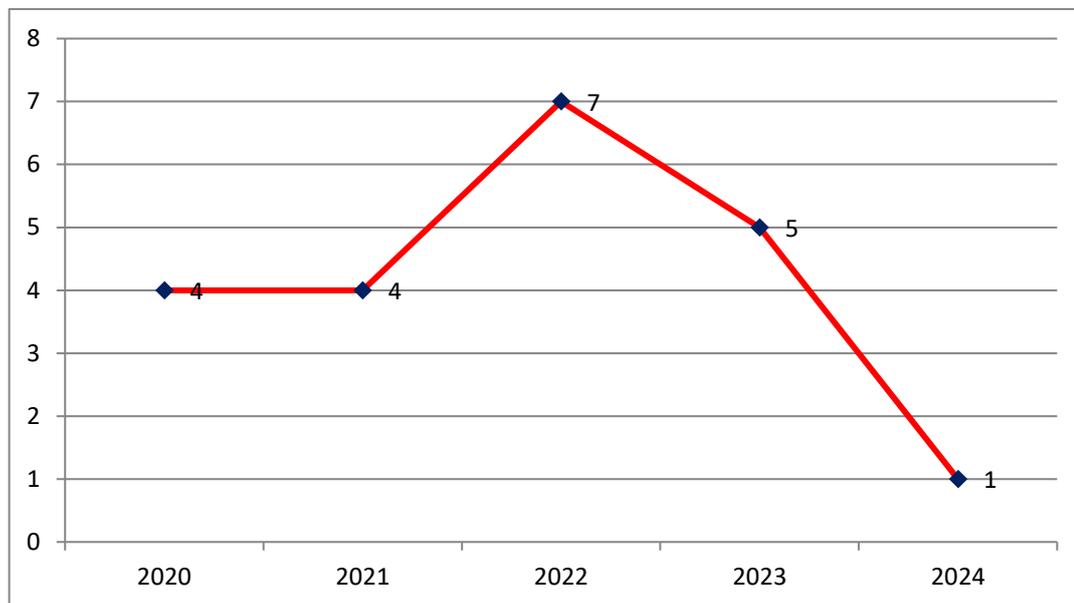
Төрөх хүчний сулралд төрөх хүчний анхдагч сулрал дийлэнх хувийг эзэлдэг бөгөөд 2024 онд 25 тохиолдол бүртгэгдэж нийт төрөх үеийн хүндрэлийн 13.8 хувийг эзэлж байсан. Улс, аймгуудын дундаж үзүүлэлтээс доогуур үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт: 2.1.3 Хүндрэл бүгд тоо, сумдаар, 2023 – 2024 он

Сумдын нэр	Жирэмсэний хүндрэл		Төрөх үеийн хүндрэл		Төрсний дараах үеийн хүндрэл	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Асгат	14	5	4	6	2	2
Баяндэлгэр	12	11	22	12	3	5
Дарьганга	13	10	14	15	1	3
Мөнххаан	7	8	16	7		2
Наран	6	9	8	2	1	
Онгон	17	8	9	11	4	
Сүхбаатар	12	15	11	11	4	1
Түвшинширээ	12	5	11	6	1	
Түмэнцогт	2	7	5	3	1	1
Уулбаян	10	9	12	9	3	1
Халзан	6	3	5	2	1	3
Эрдэнэцагаан	21	17	17	16	5	4
Баруун-Урт	88	89	80	80	20	28
Харъяалпын бус	3	1				
Дүн	223	197	214	180	46	50

Сүүлийн 2 жилийн үзүүлэлтээс харахад нийт хүндрэл 56 тохиолдлоор буурсан. Төрсний дараах үеийн хүндрэл 4 тохиолдлоор өссөн байна.

Зураг: 2.1.4 Эхийн ноцтой хүндрэлийн тоо, сүүлийн 5 жилээр

Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт 2023 онд 5, 2024 онд 1 амь тэнссэн үеийн тусламж үйлчилгээг 6 эхэд үзүүлж эхийн амь насыг аварсан.

Хүснэгт: 2.1.4 Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн БЗДХ-ын шинжилгээний үзүүлэлт

Он	Трихомниаз	Үүнээс: эерэг	Заг хүйтэн	Үүнээс: эерэг	Тэмбүү	Үүнээс: эерэг
2023 он	1032	31	1032	2	441	2
2024 он	803	21	803	0	372	6

Жирэмсэн эмэгтэй бүрийг БЗДХалдварын шинжилгээнд хамруулж байгаа бөгөөд өвчлөл илэрсэн эмэгтэйг хяналтад авч эмчлэн эрүүлжүүлж байна. 2023 онд тус бүр төрөлхийн тэмбүүтэй 1 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд сүүлийн 2023, 2024 онд төрөлхийн тэмбүү өвчний тохиолдол гараагүй болно.

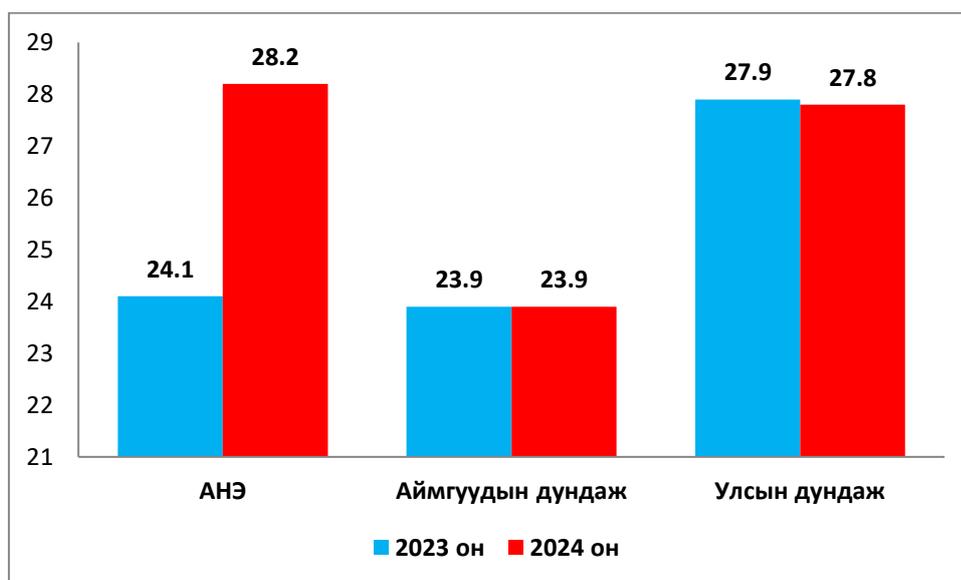
Хүснэгт: 2.1.5 Эхийн амрах байраар үйлчлүүлсэн эхийн тоо, сумдаар, сүүлийн 2 жилээр

Сумын нэр	Эхийн амрах байранд амарсан эх	
	2023 он	2024 он
Асгат	12	5
Баяндэлгэр	25	18
Дарьганга	17	23

Мөнххаан	19	12
Наран	8	6
Онгон	16	22
Сүхбаатар	23	12
Түвшинширээ	15	14
Түмэнцогт	9	17
Уулбаян	18	13
Халзан	4	6
Эрдэнэцагаан	29	28
Баруун-Урт	24	5
Харъяаллын бус	5	1
Нийт	224	182

Нэгдсэн эмнэлэг нь 2023-2024 онуудад төрөх, жирэмсний эмгэг, жирэмсний хавсарсан эмгэг, эмэгтэйчүүдийн нийт 50 ортойгоор төрөх эхэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлдгээс гадна хөдөө сумдын төрөх эхийг эхийн амрах байранд хүлээж аван эмчилгээ үйлчилгээг тогтмол үзүүлж байна.

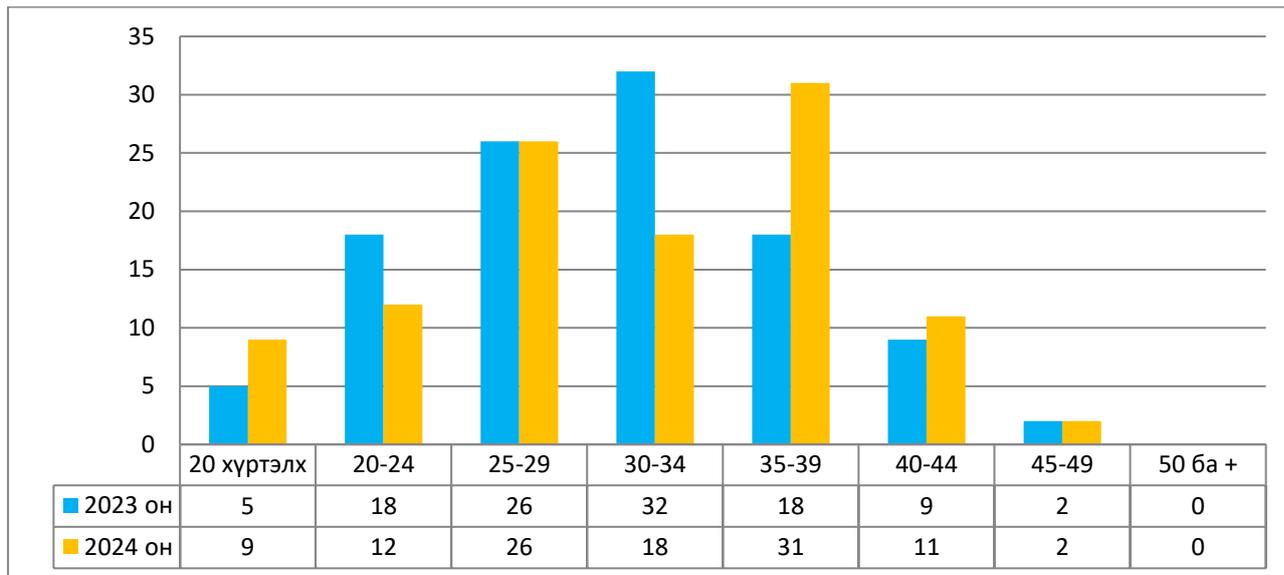
Зураг: 2.1.5 Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн хувь, сүүлийн 2 жилээр

2023 – 2024 оны байдлаар мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүдийн хувь улсын дундаж үзүүлэлтээс доогуур, аймгуудын дундаж үзүүлэлтээс өндөр үзүүлэлттэй байна.

2024 оны байдлаар үр хөндөлтийн 109 тохиолдол бүртгэгдэж, 1 000 амьд төрөлтөд 119.1, нөхөн үржихүйн насны 1 000 эмэгтэйд 6.8 үр хөндөлт ногдож байна. Үр хөндөлт өмнөх оноос 1 тохиолдлоор буурсан байна. Сүүлийн 2 жилийн дундаж үзүүлэлтээр үр хөндөлт хийлгэсэн эмэгтэйчүүдийг насны бүлгээр авч үзэхэд 20 хүртэлх насных 6.0 хувь, 20-34 насных 57.1 хувь, 35-аас дээш насны эмэгтэйчүүд 36.8 хувийг тус тус эзэлж байна. Үр хөндүүлсэн нийт эмэгтэйчүүдийн 9.1 хувийг төрөөгүй эмэгтэйчүүд эзэлж байна. Үр хөндөлтийн хүндрэл гараагүй. Хожуу үр хөндөлтийн тохиолдол 2023 онд 1, 2024 онд 2 тохиолдол бүртгэгдсэн.

Зураг: 2.1.6 Үр хөндөлтийн тоо, насны бүлгээр, сүүлийн 2 жилээр

2.2 Хүүхдийн эрүүл мэнд

Шинээр төрсөн хүүхдийг нярай үед нь буюу төрсний дараах нэг сар хүртэлх хугацаанд нь хамрагдвал зохих эрүүл мэнд, нийгмийн үйлчилгээнд хамруулснаар амьдрах боломжийг нэмэгдүүлж, хэвийн өсөлт хөгжилтэй, эрүүл саруул өсөж торних үндэс болно. 2023 оны байдлаар төрсний дараа нэг цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн тоо 1110 ба сүүлийн жилд төрөлт эрс буурсантай холбоотойгоор өнгөрсөн оны мөн үеэс 3.1%-иар буурсан байна.

2024 онд 915 хүүхэд амьд төрсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 251 хүүхдээр буурсан байна. 2023-2024 оны дундаж үзүүлэлтээр нийт амьд төрсөн хүүхдийн 2.6 хувь нь 2500 граммаас доош жинтэй төрсөн.

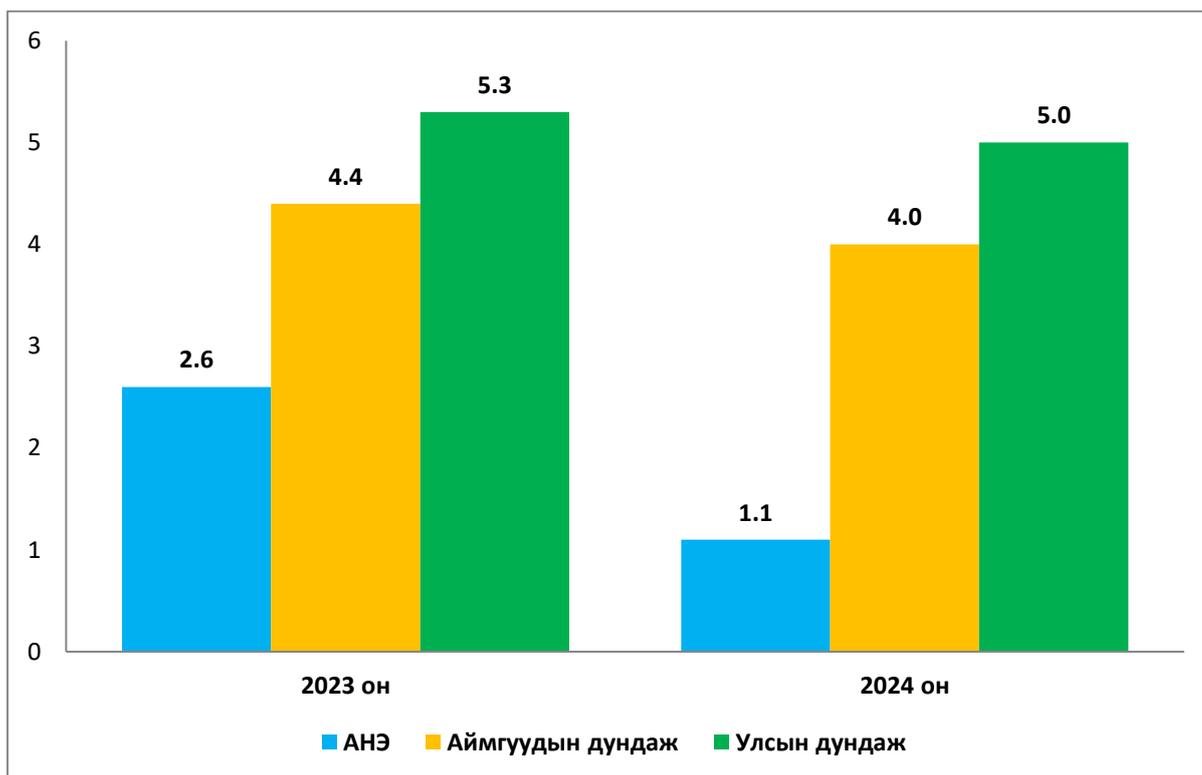
Сүүлийн 2 жилийн дундаж үзүүлэлтээр амьд төрсөн хүүхдийн 0.8 хувь буюу нийт төрөлхийн гажгийн 17 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. 2023, 2024 онд төрөлхийн гажгийн тохиолдлын түвшин 1 000 нийт төрөлтөд 8.2 ногдож байна. 2023-2024 онд нийт нярай хүүхдийн /стационари/ өвчлөлийн 124 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт амьд төрсөн хүүхдийн 13.5 хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт: 2.2.1 Амьд болон амьгүй төрсөн хүүхдийн тоо, сүүлийн 2 жилээр

Сумдын нэрс	Амьд төрсөн		Амьгүй төрсөн	
	2023 он	2024 он	2023 он	2024 он
Асгат	49	25		
Баяндэлгэр	104	59		
Дарьганга	62	67	1	
Мөнххаан	54	39		
Наран	27	24		
Онгон	60	44		
Сүхбаатар	68	50		
Түвшинширээ	58	28		

Түмэнцогт	18	20		
Уулбаян	55	38		
Халзан	28	29	1	
Эрдэнэцагаан	85	82		
Баруун-Урт	494	397	1	1
Харъяаллын бус	4	6		
Нийт	1166	908	3	1

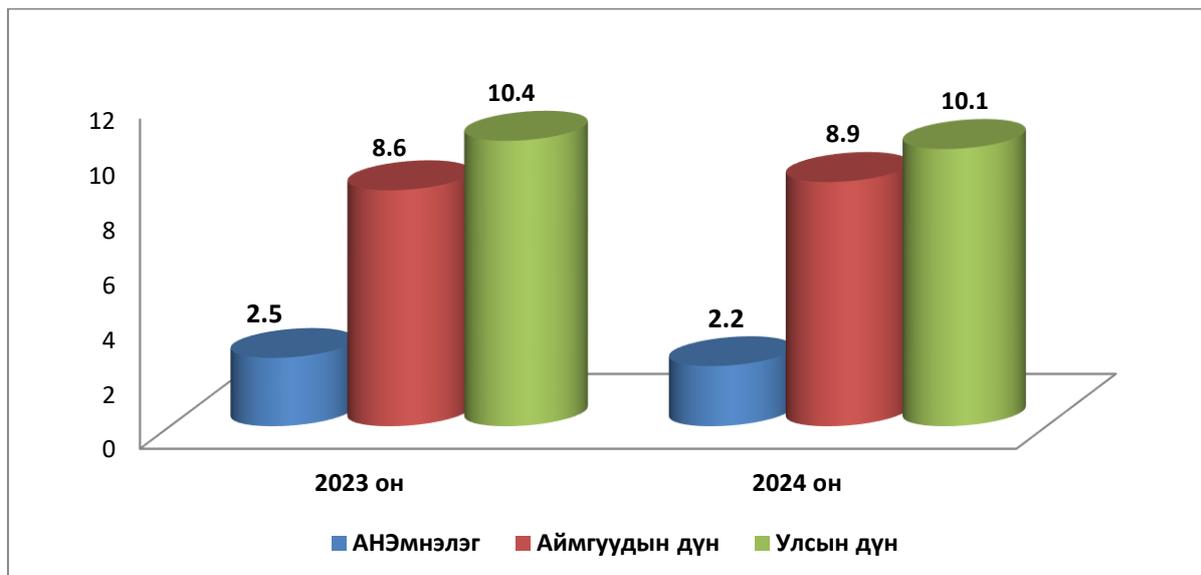
Зураг: 2.2.1 Амьгүй төрөлтийн түвшин, сүүлийн 2 жилээр

Улсын хэмжээнд 2025 онд нялхсын эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөнд 11 бууруулах зорилт тавьсан байна.

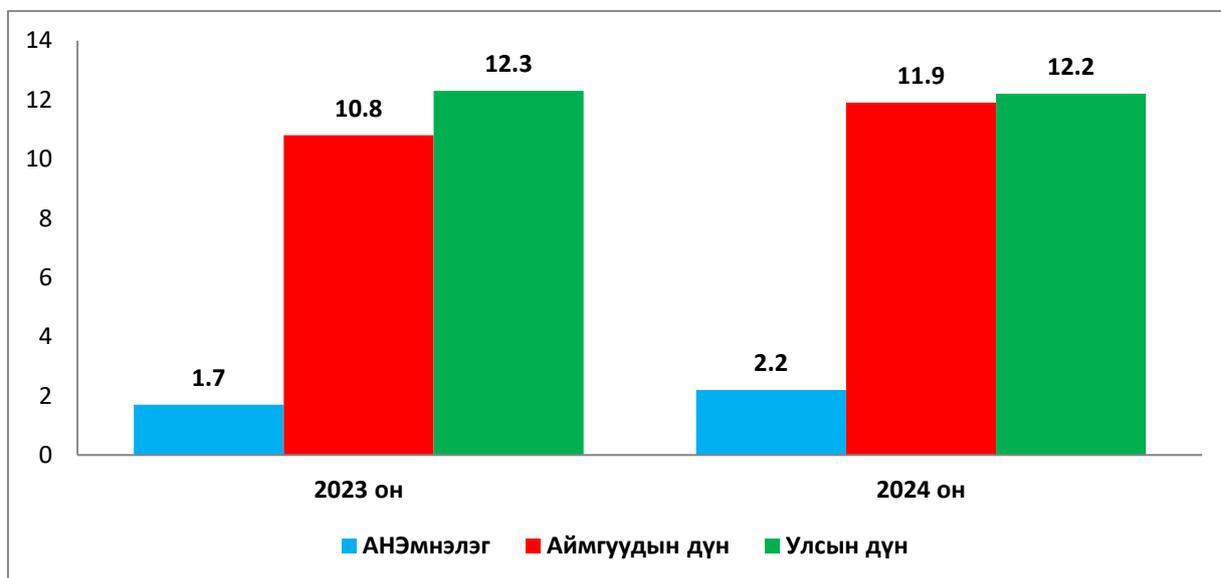
2024 оны жилийн эцсийн байдлаар нялхсын эндэгдлийн 2 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 2.2 ногдож байна. 2023 оны мөн үетэй харьцуулахад тохиолдлын тоо ижил боловч 1000 амьд төрөлтөд харьцуулсан үзүүлэлтээр 0.5 промиллоор өссөн нь төрөлт буурсантай холбоотой. 2023-2024 оны нялхсын эндэгдлийн үзүүлэлт улс, аймгуудын дундаж үзүүлэлтээс доогуур сайн үзүүлэлттэй байна. 2023-2024 оны нийт дүнгээс нялхсын эндэгдлийг хүйсээр авч үзвэл нийт эндэгдлийн 25 хувь нь эрэгтэй, 75 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

Зураг: 2.2.2 Перинаталь эндэгдлийн түвшин, 2023-2024 он

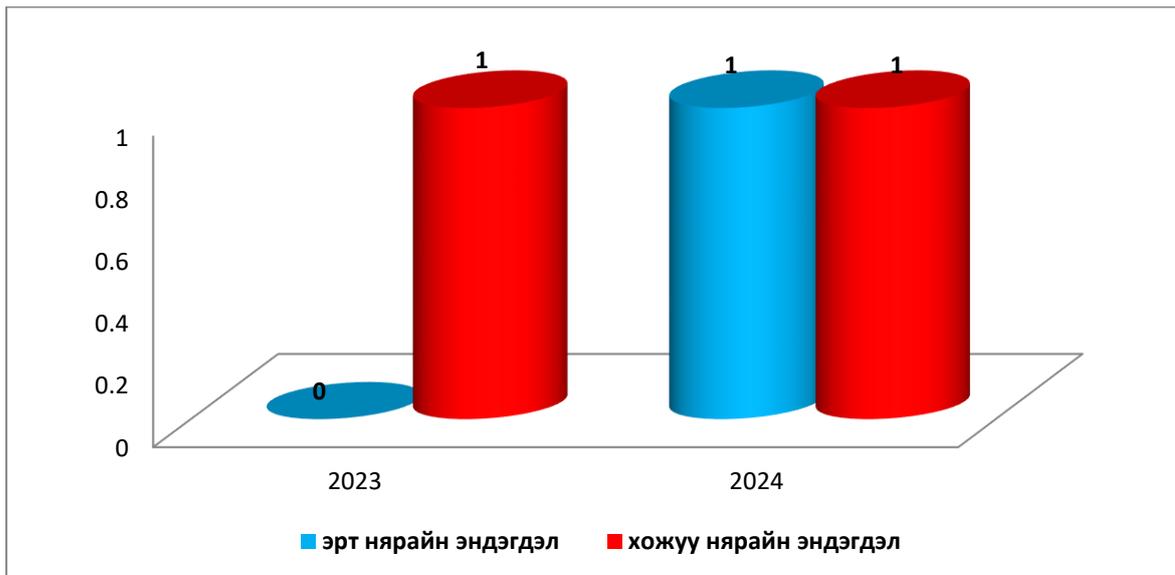
Перинаталь үеийн эндэгдэл улс, аймгуудын дундаж үзүүлэлтээс бага байна. 2024 онд 2.2 байгаа нь 2023 оны үзүүлэлтээс 0.3 промиллоор буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг: 2.2.3 Нялхасын эндэгдлийн түвшин, сүүлийн 2 жилээр

2023-2024 оны нийт нялхсын эндэгдлийн 75 хувийг нярайн эндэгдэл эзэлж байна. Нярайн эндэгдлийн нийт 3 тохиолдлын 2 буюу 66.6 хувь нь эрт үеийн эндэгдэл, 1 буюу 33.3 хувийг хожуу үеийн эндэгдэл тус тус эзэлж байна.

Зураг: 2.2.4 Нярайн эндэгдлийн тохиолдлын тоо, сүүлийн 2 жилээр

Хүснэгт: 2.2.2 Төрөлхийн гажиг өвчний ангилалаар, бодит тоогоор, 2023-2024 он

Төрөлхийн гажигууд	2023 он	2024 он
Чихний төрөлх гажиг, дэлбэнгийн дутуу хөгжил /ICD10-Q17.9 Q17.8/		1
Хатуу зөөлөн тагнай ба уруулын 1 талын сэтэрхий /ICD10-Q37.5/	1	2
Төрөлхийн чихний дэлбээгүй /ICD10-Q16.0/		
Гадна чихний суваггүй битүү, нарийссан /ICD10-Q16.1/		1
Хөлийн нэмэлт илүү хуруу /ICD10-Q69/	1	1
Баруун гарын сарвууны илүү хуруу /ICD10-Q69.1/		1
Дауны хам шинж /ICD10-Q90/	3	1
Уруулын нэг талын сэтэрхий /ICD10-Q36.9/	1	
Бүдүүн гэдэс нэлэнхүйдээ өргөн, саажсан /ICD10-Q43.1/		1
Баруун ховдлын дутуу хөгжил, 3 хавтаст хавхлагын нарийсал /ICD10-Q22.6/		1
Зүрхний хөндий ба дамжуулалтын төрөлх гажиг /ICD10-Q20/	1	
Улаан хоолойн цоргогүй битүүрэл /ICD10-Q39.0/	1	
Нийт	8	9

Төрөлхийн хөгжлийн гажиг 2024 онд 9 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд нийт амьд төрөлтийн 0.9 хувийг эзэлж байгаа ба 2024 он гажгийн 33.3 хувийг уруул тагнайн сэтэрхий төрөлхийн гажиг эзэлж байна.

Хүснэгт: 2.2.3 Тав хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдэл, сүүлийн 2 жилээр

	2023 он	2024 он
АНЭмнэлэг	2.5	3.2
Аймгуудын дундаж	14.1	15.3
Улсын дундаж	14.9	15.2

2023-2024 оны хооронд нийт 1-5 хүртэлх насны эндэгдлийн 2 тохиолдол бүртгэгдсэн нь гаднын шалтгааны улмаас эндсэн тохиолдлууд байна. Энэ нь тав хүртэлх настай хүүхдийн идэвхтэй хяналт болон хараа хяналт эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх зэрэгт анхаарах хэрэгтэйг харуулж байна.

БҮЛЭГ-3. ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ**3.1 Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээ**

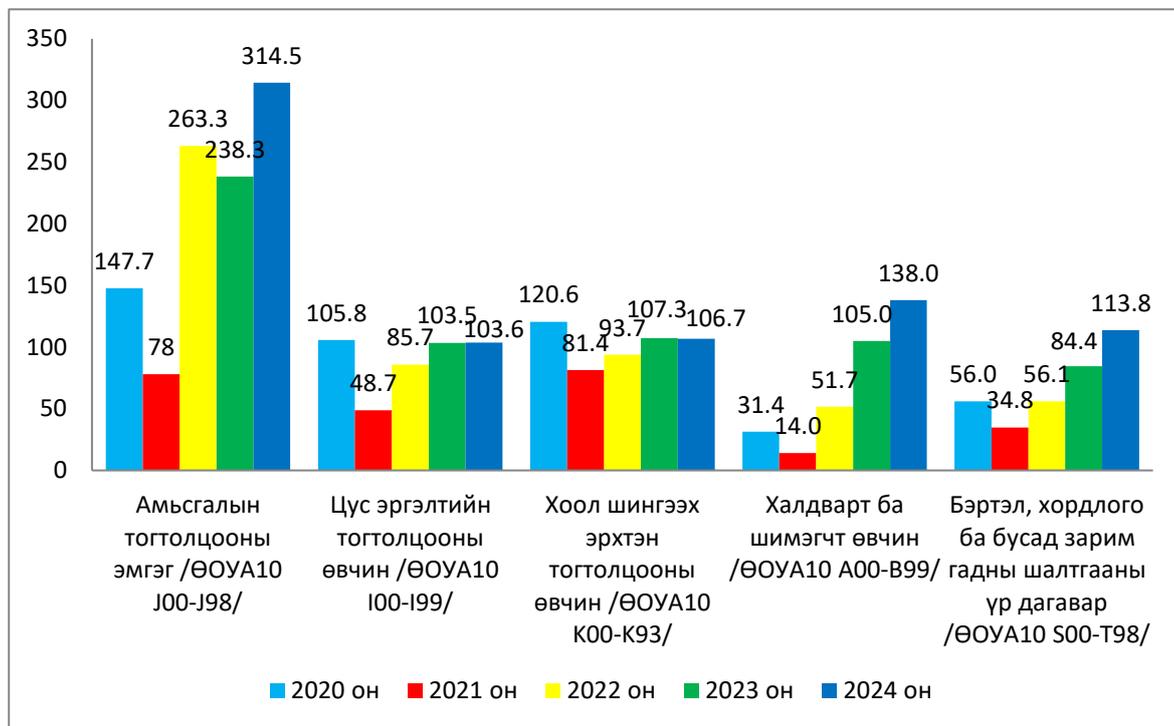
Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг нь 2018-2019 онд 222 ор, 2020-2021 онуудад нийт 359 ор, 2022-2024 онд нийт 318 ортойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн.

Нэгдсэн эмнэлэг нь хүн амд дотор, хүүхэд, эх барих, эмэгтэйчүүд, мэс засал шүд, мэдрэл, халдварт, сүрьеэ, арьс харшил, гэмтэл, нүд, чих хамар хоолой, сэтгэц сэргээн засах эмчилгээ чиглэлээр эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх хэлбэрээр үзүүлж байна. 2024 оны байдлаар 81 их эмч, 155 сувилагч, тусгай мэргэжилтэн, 108 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан нийтдээ 333 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, ажилтантай ажиллаж байна. Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо 2023 онд 9001 байсан бол 2024 онд 9720 болж 719 хүнээр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт: 3.1.1 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлт, 2023-2024 он

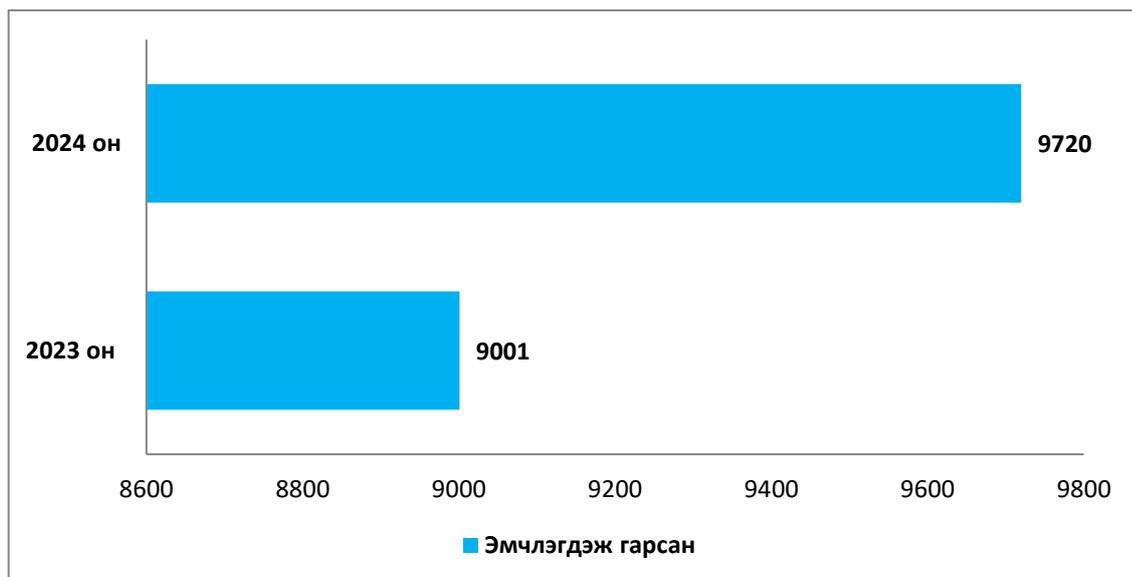
Үзүүлэлтүүд	2023 он	2024 он
Эмнэлгийн орны тоо	318	318
Их эмчийн тоо	81	81/78
Сувилагч, тусгай мэргэжилтний тоо	156	156/131
Дундаж ор хоног	7.8	8.0
Эмчлэгдэж гарсан хүний тоо	9001	9720
Хоног болоогүй нас баралтын хувь	26.3	25.0
Амбулаторийн нийт үзлэг	135559	149604
Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	13.7	11.9
Эхийн эндэгдэл (100 000 амьд төрөлтөнд)	0	0
Нялхсын эндэгдэл (1000 амьд төрөлтөнд)	1.7	2
Доод шатлалаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчдийн хувь	4.9	*
Зайлшгүй шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангалтын хувь	92.0	92.5
Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	87.0	84.0
Ажилчдын сэтгэл ханамжийн хувь	++	++

Зураг: 3.1.1 Стационарийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2020-2024 он

Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчийн дийлэнх нь амьсгал, халдварт, бэртэл гэмтлийн шалтгаант өвчин эмгэгтэй байгаа нь амьдралын буруу дадал зуршил, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсрол дутмагаас шалтгаалж байна.

Зураг: 3.1.2 Эмчлэгдэж гарсан хүний тоо, 2023-2024 он

2024 онд 318 ор ашигласан ба нийт ор хоног 78259 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7440 ор хоногоор өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт: 3.1.2 Хэвтүүлэн эмчлүүлэх тусламж үйлчилгээний орны үзүүлэлтүүд, 2023-2024 он

Он	Нийт ор	Эмчлэгдэж гарсан	Ашиглавал зохих ор хоног	Ашигласан ор хоног	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Нас баралт	Хоног болоогүй
2023 он	318	9001	84830	70819	7.8	34.9	274.5	83.2	38	10
2024 он	318	9720	85140	78259	8.0	37.7	303.3	91.9	40	10

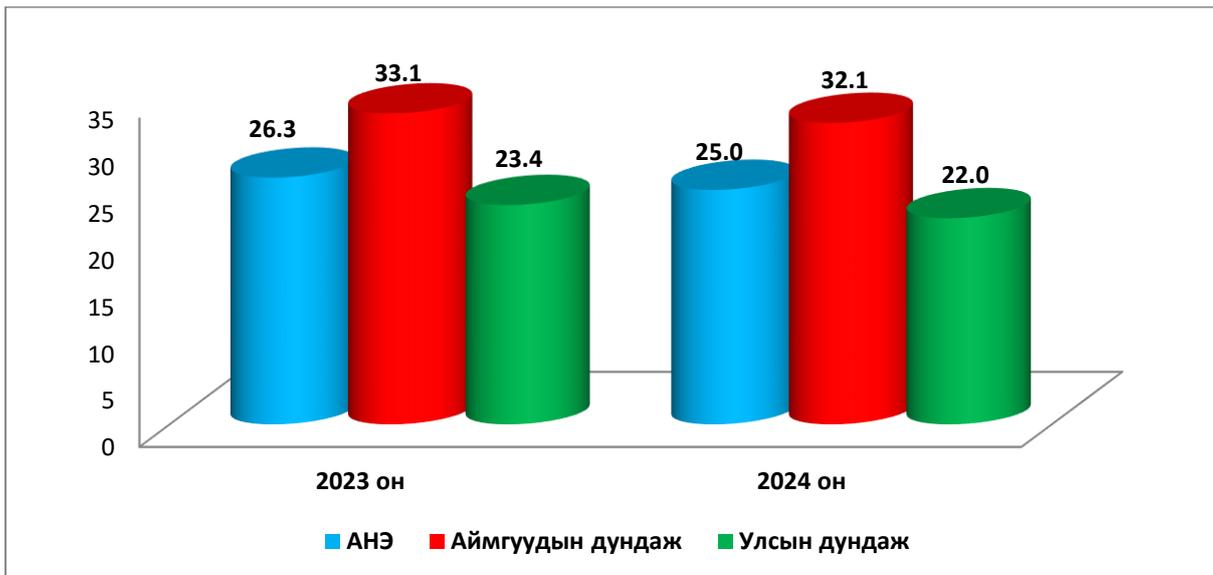
Хүснэгт: 3.1.3 Нийт хэвтэн эмчлүүлэгчдэд эзлэх эмнэлгийн нас баралтын хувь, 2023-2024 он

	2023 он	2024 он
Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг	0.4	0.4
Аймгуудын дундаж	0.4	0.4
Улсын дундаж	0.5	0.5

Хүснэгт: 3.1.4 Эмнэлгийн нас баралтын тоо, сумдаар, 2023-2024 он

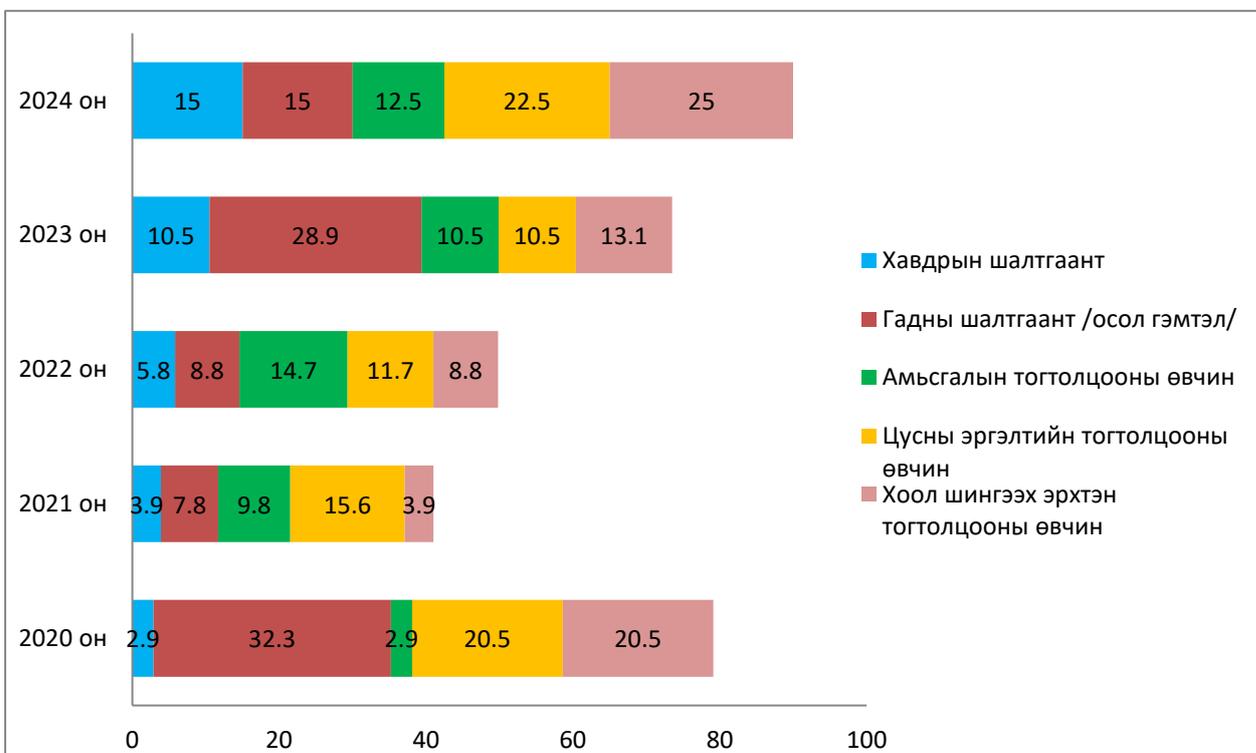
Сумдууд	Нийт нас баралт		Хоног болоогүй нас баралт	
	2023 он	2024 он	2023 он	2024 он
Асгат	1	1		
Баяндэлгэр	1	3		1
Дарьганга	1	1		
Мөнххаан		3		3
Наран	2	1		
Онгон	3		1	
Сүхбаатар	4	2	1	
Түвшинширээ	1		1	
Түмэнцогт				
Уулбаян	1	2		
Халзан	1	1	1	1
Эрдэнэцагаан				
Баруун-Урт	23	26	6	5
Харъяаллын бус				
Нийт	38	40	10	10

Зураг: 3.1.3 Нийт нас баралтанд эзлэх хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2023-2024

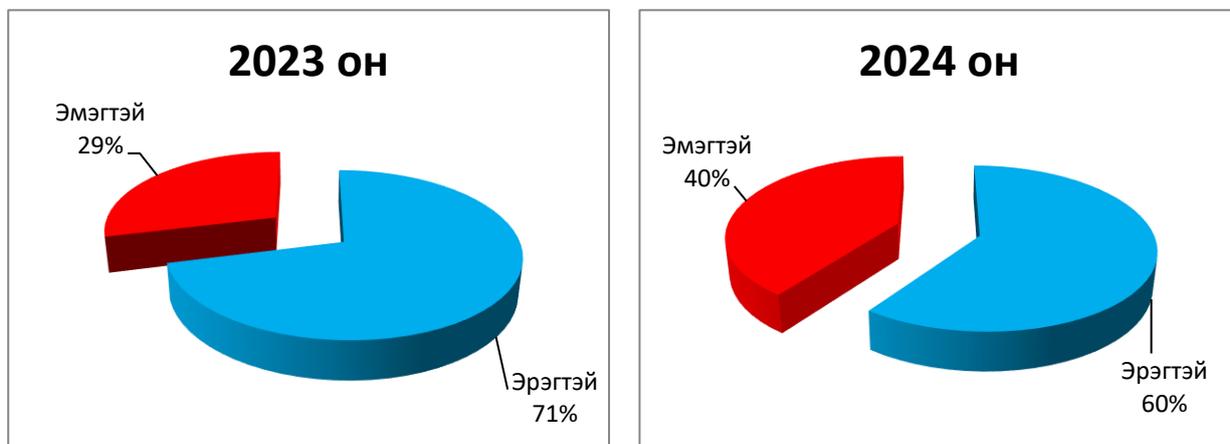
Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн даргын 2018 оны А/9 тоот тушаалаар яаралтай тусламж, мэдээгүйжүүлэх эрчимт эмчилгээний 3 – н ортой тасгийг нээн ажиллуулж эхэлсэн бөгөөд тасагт өдрийн цагаар орон тооны 1 их эмч 2 сувилагч ажиллаж, тусламж үйлчилгээ үзүүлж байна.

Зураг: 3.1.4 Эмнэлгийн нас баралтын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, хувиар, 2020-2024 он

2020 онд хамгийн өндөр буюу хүн амын нас баралтын шалтгааны 32.3 хувийг гаднын шалтгаант осол гэмтэл эзэлж байсан бөгөөд 2024 онд 15.0 хувь болж буурсан үзүүлэлттэй байна. Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин 2019 онд 20.5 хувийг эзэлж байсан бөгөөд 2024 оны байдлаар 22.5 хувь болж өссөн үзүүлэлттэй байна.

Зураг: 3.1.5 Нас баралтын хүйсийн харьцаа, 2023- 2024 он

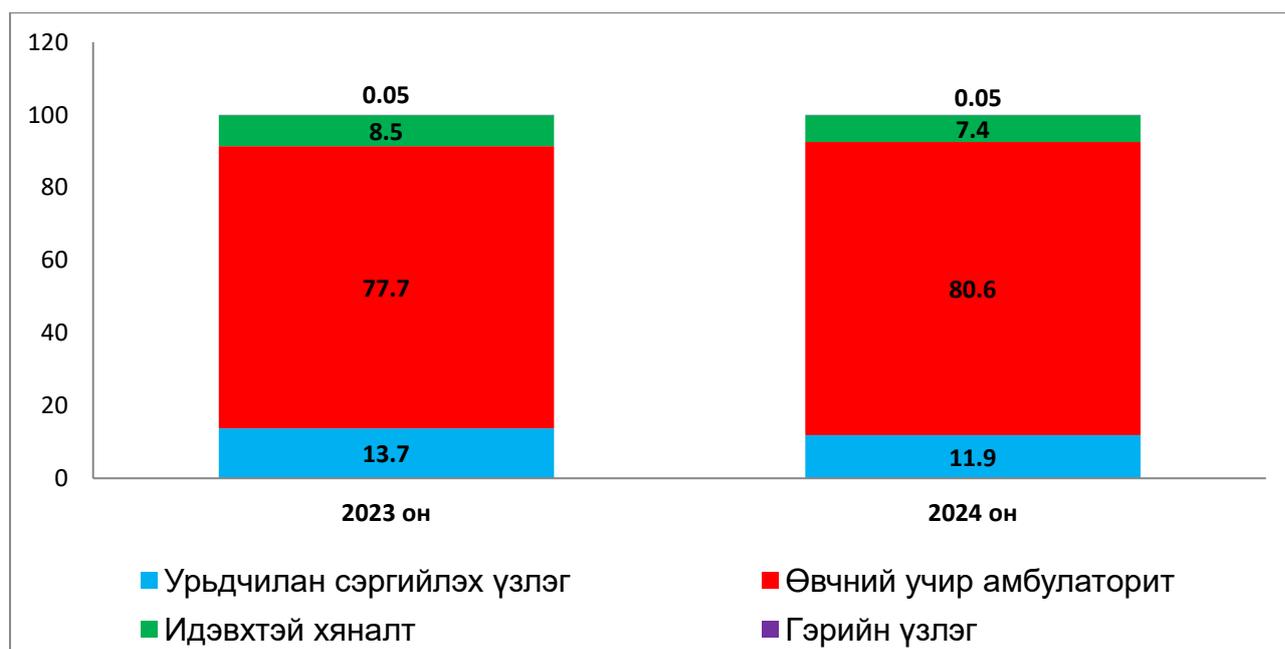

Сүүлийн 2 жилийн дундаж үзүүлэлтийн хүйсийн харьцаанаас харахад нийт нас баралтын 34.6 хувийг эмэгтэй, 65.4 хувийг эрэгтэй хүйс эзэлж байна.

3.2 Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

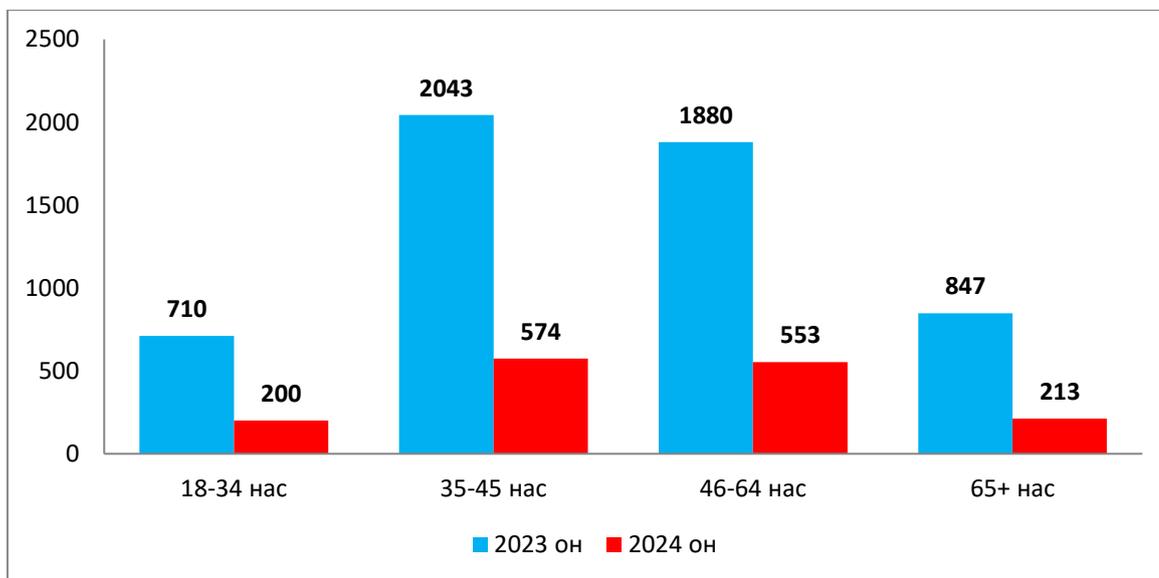
2024 онд нийт 149604 эмчийн үзлэг хийгдсэнээс 11.9 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 80.6 хувийг өвчний учир амбулаторид, 7.4 хувийг идэвхтэй хяналтын үзлэг, 0.05 хувийг гэрийн үзлэг тус тус эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад урьдчилан сэргийлэх үзлэг 1.8 хувиар буурсан байна.

Зураг: 3.2.1 Эмчийн үзлэгийн төрөл хувиар, 2023-2024 он

Аймгийн Засаг даргын захирамжаар санхүүжилтийг шийдвэрлэн сүүлийн 3 жил явуулын амбулаторийн үзлэг, шинжилгээ, зөвлөн туслах багийг нарийн мэргэжлийн эмч, мэргэжилтний бүрэлдэхүүнтэйгээр явуулж хэвшсэн. Мөн эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх урьдчилан сэргийлэх багцын үзлэгийг 2017 оноос хойш зохион байгуулан ажиллаж байна.

Зураг: 3.2.2 Урьдчилан сэргийлэх багц үзлэгт хамрагдсан хүний тоо, насны бүлгээр 2023-2024 он

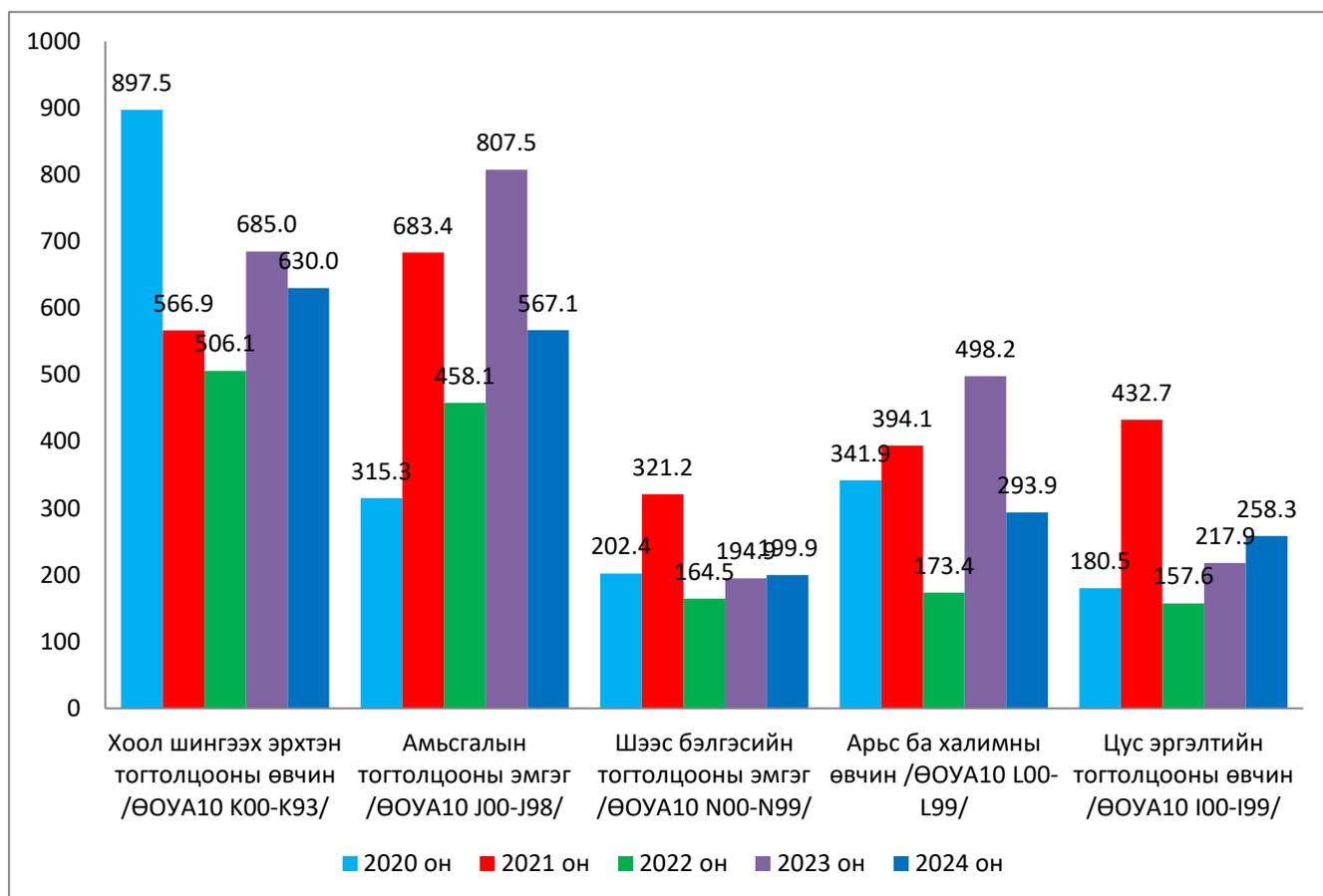
Эрүүл мэндийн даатгалтай иргэдэд насны ангиллаар зохион байгуулагддаг багц үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд 2023-2024 онд нийт 7020 хүн хамруулснаас шинээр **4616 өвчлөлийг** илрүүлэн эмчлэн эрүүлжүүлэх хяналтдаа авч ажиллаж байна.

Хүснэгт: 3.2.1 Амбулаторит бүртгэгдсэн өвчлөлийн тоо, 2023-2024он

	2023 он	2024 он
АНЭмнэлэг	24807	18856
Аймгуудын дүн	1877822	1814782
Улсын дүн	3764544	3693186

Дэлхий дээр өвчлөл, нас баралтын гол шалтгаан нь халдварт бус өвчин болж жилээс жилд өсөж, үүнтэй холбоотой эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний зардал нэмэгдэж байна. Хүний эрүүл мэндэд хотжилт, хүн амын нягтаршил, орчны болон агаарын бохирдол, амьдралын буруу хэвшил нь халдварт бус өвчний эрсдэлийг нэмэгдүүлэх шалтгаан болсоор байна.

Зураг: 3.2.3 Амбулаторийн өвчлөл тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10000 хүн амд, 2020-2024

Амбулаторийн өвчлөлийг 10000 хүн амд харьцуулан дүгнэхэд зонхилон тохиолдож буй өвчлөлд дээрх өвчлөлүүд тэргүүлж байгаа нь жил жилийн албан ёсны тайлан мэдээнээс харагдаж байна. Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны эмгэг дотор шүд ба дайвар бүтцийн эмгэгийн тохиолдол ихэнх хувийг эзэлж байгаа ба амны хөндийн эрүүл мэнд, хоол хүнс, зөв дадал зуршлыг төлөвшүүлэх, эмчлэн эрүүлжүүлэх шаардлага тулгарсныг илтгэж байна.

3.3 Диспансерийн хяналт

Сүүлийн 3 жилийн үзүүлэлтээс үзэхэд нэгдсэн эмнэлгийн амбулаторийн эмчийн идэвхтэй хяналт өссөн үзүүлэлттэй байгаа нь диспансерын хяналт сайжирч байгааг илтгэж байна.

Хүснэгт: 3.3.1 Амбулаторийн эмчийн идэвхтэй хяналтын тоо, 2023-2024 он

Кабинетуудын нэр	2023 он	2024 он
Дотор	595	616
Дотоод шүүрэл	510	538
Хүүхэд	320	365
Мэс засал	179	2
Чих, хамар хоолой	140	137

Гэмтэл	364	363
Нүд	253	248
Шүд	0	0
Эрүү нүүр	12	0
Хавдар	564	609
Нефрологи	0	38
Уролог	3	11
Мэдрэл	245	229
Сэтгэц эмгэг	502	430
Халдварт	194	158
Эмэгтэйчүүд	17	16
Арьс, харшил	95	122
Сүрьеэ	57	43
Дүн	4050	3925

2024 онд диспансерын хяналтад нийт шинээр 962 тохиолдол бүртгэгдсэн ба хяналтаас гарсан нийт 818 тохиолдлоос эдгэрсэн 739 байна. Энэ үзүүлэлтийг өмнөх онтой харьцуулахад эдгэрсэн тохиолдол 216-р өссөн, шинээр хяналтад авсан тохиолдол 397 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна.

3.4 Эмнэлэг хяналтын комисс, эмнэлэг хөдөлмөр магадлах комиссын үйл ажиллагаа

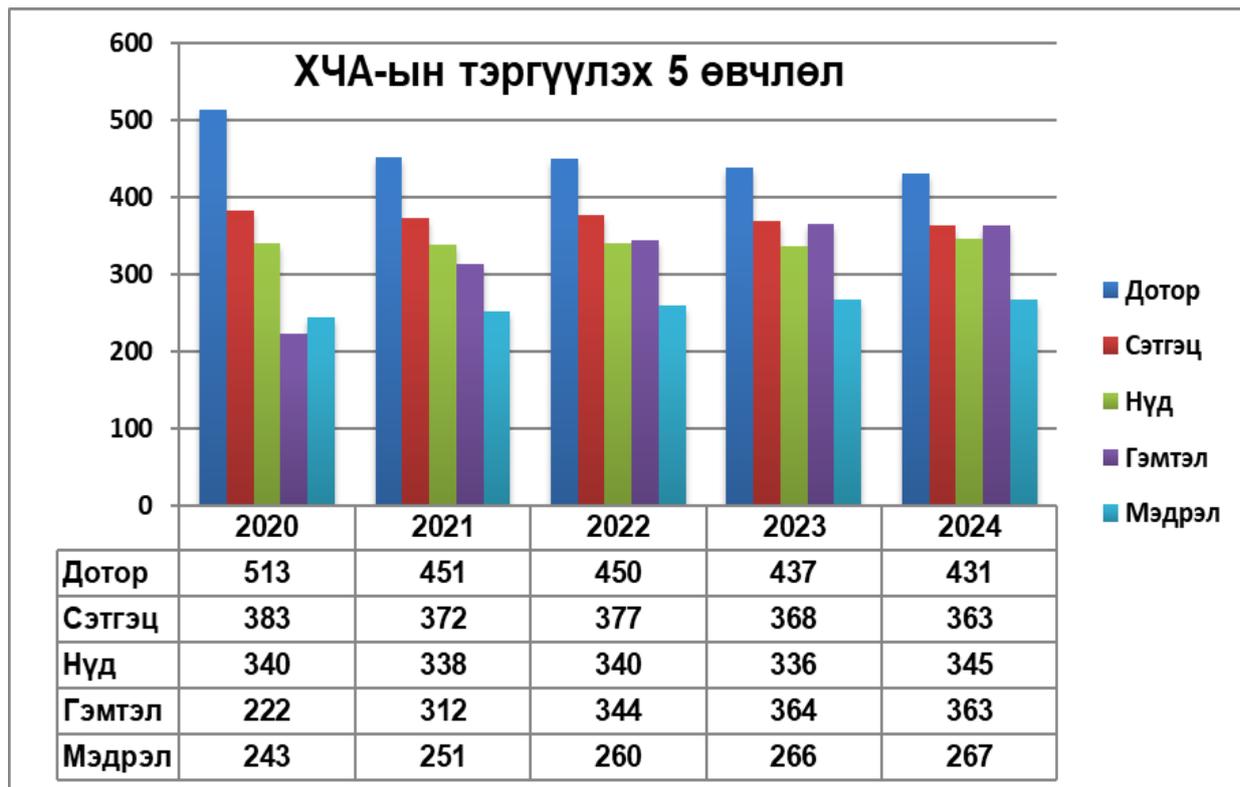
Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн нарийн мэргэжлийн эмч нарын баг нь долоо хоног бүр Эмнэлэг хяналтын комисс, Эрүүл мэндийн магадлалын зөвлөлийн хурлыг тогтмол хийж ЭММЗ-ийн дүрэм болон хөдөлмөр зохицуулалтын заавар, журам, Нийгмийн халамжийн болон Нийгмийн даатгалын хууль, Эрүүл мэндийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Эрүүл мэндийн сайд, хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын хамтарсан тушаал 2023 оны А/441, А/192 тушаалын дагуу иргэд даатгуулагчийн хөдөлмөрийн чадвар алдалтын хувь хугацааг магадлан шийдвэрлэх ажлыг зохион байгуулж байна.

2023 онд ЭХМК-ийн хүний тоо 2241 байсан 2024 онд 2237 буюу 4 хүнээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт: 3.4.1 ХЧАлдалттай иргэдийн тоон мэдээлэл, 2023-2024 он

	2023 он	2024 он
Шинээр тогтоолгосон	243	270
Дахин сунгуулсан	1268	1508
Цуцалсан	105	232
Шилжиж ирсэн	4	6
Шилжиж явсан	6	16
Нас барсан	72	63
Нийт хүн	2241	2237

Зураг:3.4.1 ХЧАлдалттай иргэдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2020-2024 он

2023 онд шинээр хөдөлмөрийн чадвар алдалт тогтоолгосон иргэдийг өвчлөлөөр нь ангилж үзвэл гэмтэл 75 буюу 26.3 хувь, дотор 83 буюу 34.1, мэс засал 36 буюу 14.8 хувийн тус тус эзэлж байна.

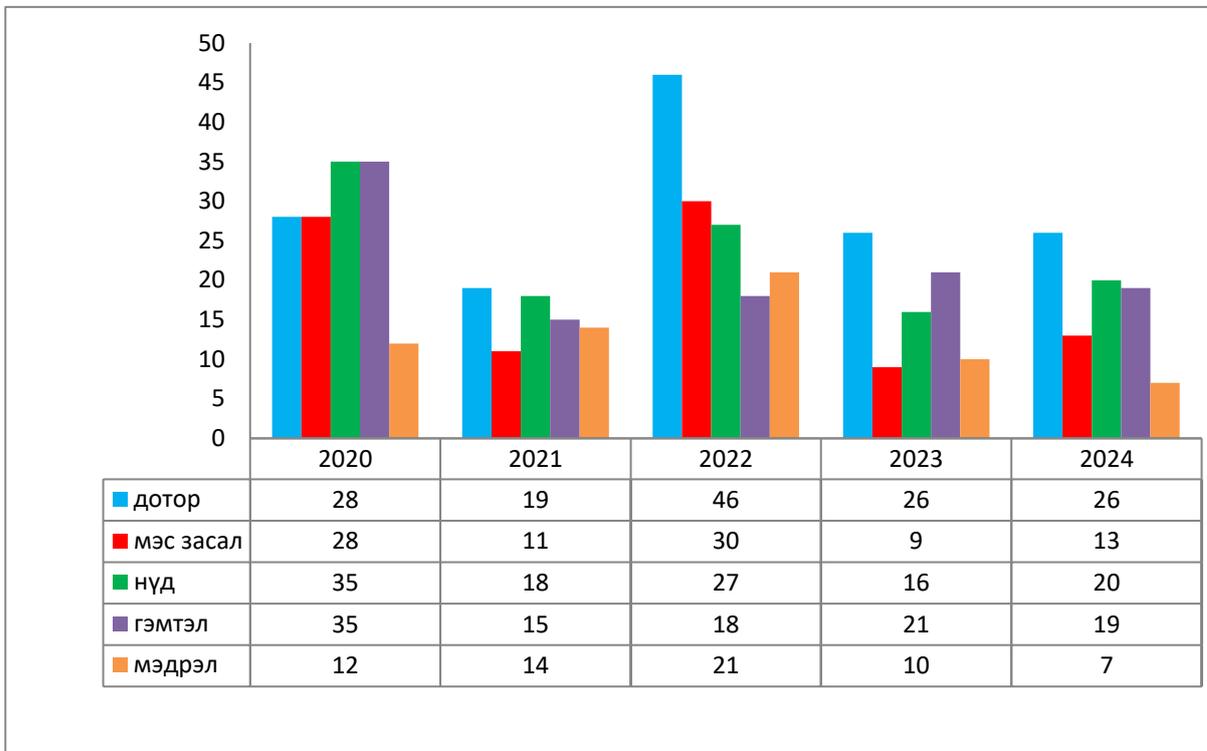
3.5 Цэрэг татлагын эрүүл мэндийн үзлэг

Жил бүр цэргийн насны залуучуудад 1, 2-р ээлжийн урьдчилан сэргийлэх эрүүл мэндийн үзлэгийг нарийн мэргэжлийн эмч нарын баг томилогдон ажилладаг ба өвчлөлтэй илэрсэн цэргийн насны залуучуудыг эмчлэн эрүүлжүүлэх төлөвлөгөөндөө тусган ажилладаг.

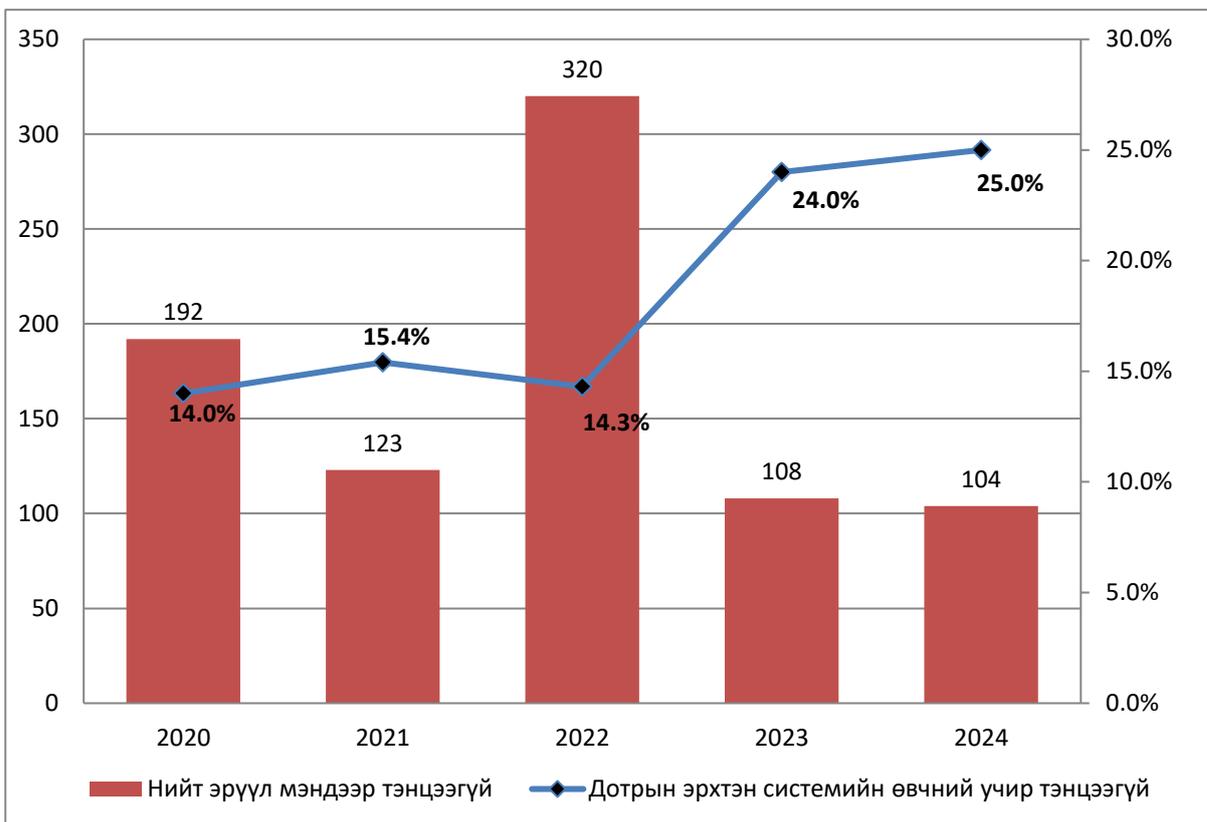
Зураг: 3.5.1 Цэрэг татлагын эрүүл мэндийн үзлэг, 2020-2024 он, бодит тоогоор

Зураг: 3.5.2 Цэрэг татлагын эрүүл мэндийн үзлэгээр илэрсэн тэргүүлэх 5 өвчлөл, 2020-2024 он, бодит тоогоор

Зураг: 3.5.3 Цэрэг татлагад эрүүл мэндээр тэнцээгүй залуучуудад зонхилон тохиолдох өвчний хувь, 2020-2024 он

3.6 Яаралтай түргэн тусламжийн үйлчилгээ

2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 6841 түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч үйлчилснээс 7.8 хувийг алсын, 3.6 хувийг осол, гэмтлийн дуудлага эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад алсын дуудлага 120 тохиолдол буюу 1.8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй.

Хүснэгт: 3.6.1 Яаралтай түргэн тусламжийн дуудлагын тоо, 2023-2024 он

Он	Түргэн тусламжийн дуудлага			Алсын дуудлагын эзлэх хувь	Осол гэмтлийн дуудлагын эзлэх хувь
	Нийт дуудлага	Алсын дуудлага	Осол гэмтлийн дуудлага		
2023 он	6873	414	111	6.0	1.6
2024 он	6841	534	252	7.8	3.6

Зураг: 3.6.1 Яаралтай тусламжийн тасгаар үйлчлүүлэгчдийн тэргүүлэх 10 шалтгаан 2023-2024 он

Өвчлөлийн төрлөөр	2023 он	2024 он
Зүрх судас	2214	1457
Хоол боловсруулах замын өвчин	2096	1913
Мэдрэл	355	698
Шээс бэлгэсийн замын өвчлөл	78	163
Дотоод шүүрэл	58	648
Осол гэмтэл	913	1408
Халдварт өвчин	78	153
Арьсны өвчин	217	411
Мэс засал	645	179
Архины хордлого	217	245
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	23	3437

Дээрх хүснэгтээр хүлээн авах яаралтай түргэн тусламжийн тасгаар үйлчлүүлэгчдэд зонхилон тохиолдох 10 шалтгааныг авч үзсэн бөгөөд хоол боловсруулах замын өвчлөл, зүрх судасны өвчлөл 2 жилийн турш тэргүүлж байгаа ба 2024 онд амьсгалын замын өвчлөл эрс нэмэгдсэн байна. Сүүлийн 2 жилийн дундаж үзүүлэлтээр яаралтай түргэн тусламжийн тасгаар 11192 хүн үйлчлүүлсэн байна.

Хүснэгт: 3.6.2 Яаралтай түргэн тусламжийн дуудлагын хүлээгдэл, 2023-2024 он

Хүлээгдсэн минут	Төвийн дуудлага		Алсын дуудлага	
	2023 он	2024 он	2023 он	2024 он
0-10 минутын дотор	5933/91.8	5559/88.1	28/6.7	86/16.1
11-20 минутын дотор	134/2.0	373/5.9	174/42.0	248/46.4

21-30 минутын дотор	170/2.6	157/2.4	201/48.5	156/29.2
31 минутаас дээш	222/3.4	218/3.4	11/2.6	44/8.2
Бүгд	6459	6307	414	534

2024 оны байдлаар нийт 6307 төвийн дуудлага хүлээн авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 152 тохиолдлоор буурсан. Сүүлийн жилд 0-10 минутын доторх хүлээгдэл 3.7 хувиар буурсан, 11-20 минутын дотор 3.9 хувиар өссөн, 21-30 минутын дотор 0.2 хувиар өссөн, 31 минутаас дээш хүлээгдэл өмнөх оны мөн үетэй ижил 3.4 хувьтай байна. нийт 948 алсын дуудлагаас 0-10 минутын дотор 12.0 хувь, 11-20 минутын дотор 44.5 хувь, 21-30 минутын дотор 37.6 хувь, 31 минутаас дээш 4.6 хувь хүлээгдэлтэй байна.

3.7 Эмгэг судлалын шинжилгээ

Хүснэгт: 3.7.1 Эмгэг судлалын үзүүлэлтүүд, 2023-2024 он

Он	Задлан шинжилгээ		Шинжилгээ хийгээгүй	Шинжилгээний хувь	Онош зөрөө		Үндсэн оношийн зөрөөний %	Үндсэн оношийн зөрөөний шалтгаан		Эмнэлэг үйлчилгээний дутагдал	Эмнэл зүй эмгэг судлалын зөвлөгөөн	Эмч нарын ярианд мэдээлэл хийсэн	Эдийн шинжилгээ	Цитологийн шинжилгээ
	Эмгэг судлалын	Шүүх эмнэлгийн			Үндсэн өвчин	Хүндрэл		Бодит	Хийсвэр					
2023 он	22	5	11	73.2	6		24.0	2	4	0	8	8	743	3910
2024 он	17	5	17	57.5	5		27.8	5		2	6	6	620	2624

Сүүлийн 2 жилийн байдлаар нас баралтын нийт 78 тохиолдол бүртгэгдсэнээс жилд дунджаар 55-78.9 хувьд нь эмгэг судлалын болон шүүх эмнэлгийн задлан шинжилгээ хийгдсэн байна.

3.8 Мэс заслын хагалгаа

Хүснэгт: 3.8.1 Мэс заслын хагалгааны төрөл, бодит тоогоор, 2023-2024 он

Үзүүлэлт		2023 он	2024 он
Нийт мэс заслын хагалгаа		1176	1135
Төлөвлөгөөт хагалгаа		361/30.6	397/34.9
Үүнээс:	Мэс засал	213	182
	Гэмтэл	138	201
Яаралтай хагалгаа		307/26.1	320/28.2
Үүнээс:	Мэс засал	283	294
	Гэмтэл	24	26
Жижиг хагалгаа		141/11.9	101/8.8
Үүнээс:	Мэс засал	66	52
	Гэмтэл	75	49
Эмэгтэйчүүдийн хагалгаа		68/5.7	66/5.8
Кесерево хагалгаа		280/23.8	228/20.0
Алсын дуудлагын мэс засал		11/0.9	21/1.8
Давтан хагалгааны тоо		8/0.6	2/0.1

2024 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт мэс заслын хагалгаанд 1135, өмнөх оны мөн үеэс 41 тохиолдлоор буурсан. Үүнээс төлөвлөгөөт хагалгаа 36/4.3 хувиар, яаралтай хагалгаа 13/2.1 хувиар, алсын дуудлагын мэс засал 10 буюу 0.9 хувиар тус тус өссөн байна. Жижиг хагалгаа 40/3.1 хувиар, эмэгтэйчүүдийн хагалгаа 2 буюу 0.1 хувиар, кесарь хагалгаа 53 буюу 1.8 хувиар, давтан хагалгаа 6 буюу 0.5 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

БҮЛЭГ-4 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

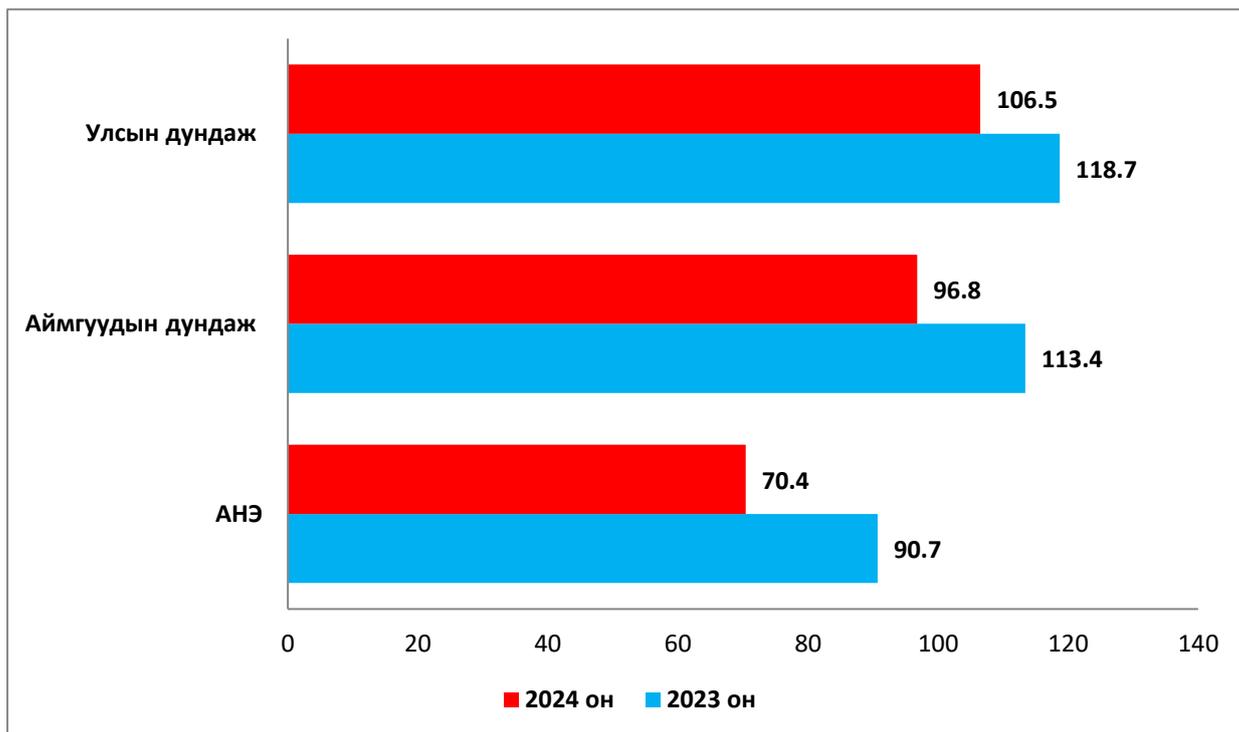
4.1 Нийт халдварт өвчин

2024 онд 13 төрлийн халдварт өвчний 465 тохиолдол бүртгэгдсэн нь 2023 онтой харьцуулахад 133 тохиолдлоор буурсан буюу 10 000 хүн амд 70.4 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 20.6%-р буурсан үзүүлэлттэй байна.

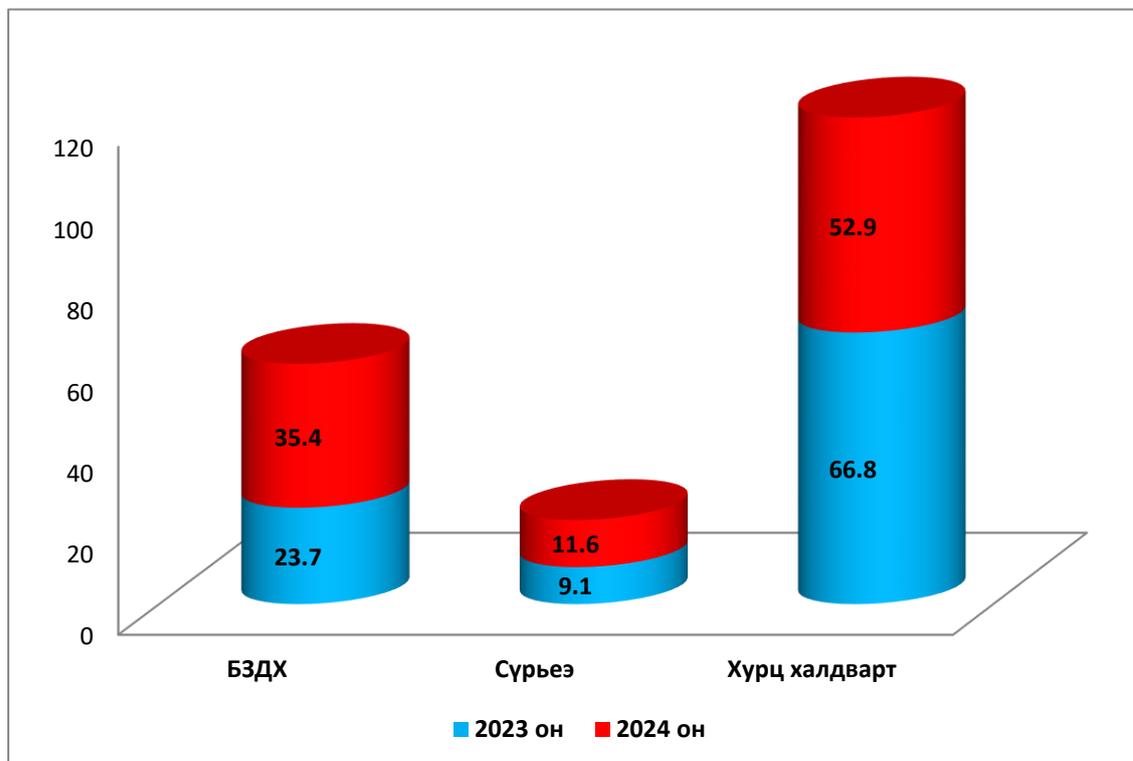
Халдварт өвчнийг бүтцээр нь авч үзвэл 52.6%-нь хурц халдварт өвчин, 11.6%-нь сүрьеэ, 35.6%-нь БЗХӨ тус тус эзэлж байна. 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар хурц халдвар өвчин 13.9 хувиар буурсан. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин 11.7 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Зураг: 4.1.1 Нийт халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, улс аймгийн

Дундаж үзүүлэлттэй харьцуулсан байдлаар, 2023-2024 он

Зураг: 4.1.2 2023-2024 оны дундаж үзүүлэлтээр бүртгэгдсэн халдварт өвчний бүтэц, хувиар

Хүснэгт: 4.2.1 БЗДХалдварын зонхилон тохиолдох өвчлөлийн тоо, 2023-2024 он

БЗДХ	2023 он		2024 он	
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд
Тэмбүү	33	5.0	46	7.0
Төрөлхийн тэмбүү	1	0.2	-	-
Заг хүйтэн	49	7.4	78	11.8
Трихоминиаз	59	8.9	41	6.2

2024 онд бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 47.2 хувийг заг хүйтэн, 27.8 хувийг тэмбүү, 24.7 хувийг трихоминиаз тус тус эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тэмбүү өвчин 13 тохиолдлоор өссөн ба 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл 7.0 байгаа улсын дундаж /15.0/ үзүүлэлтээс бага байна.

2023-2024 оны дундаж үзүүлэлтээр зонхилон тохиолдох БЗДХ-тай бүртгэгдсэн тохиолдлын 55.8% нь эмэгтэй, 44.2% нь эрэгтэйчүүд байна. Насны бүлгийн хувьд 2.2% нь 15 хүртэлх нас, 17.5% нь 15-19 нас, 24.6% нь 20-24 нас, 17.8% нь 25-29 нас, 18.1% нь 30-34 нас, 6.8% нь 35-39 нас, 12.6%-ийг 40-өөс дээш насныхан тус тус эзэлж байна.

Зураг: 4.2.1 Тэмбүү өвчлөлийн тоо, сумдаар, 2024 он

4.3 Сүрьеэ өвчлөл

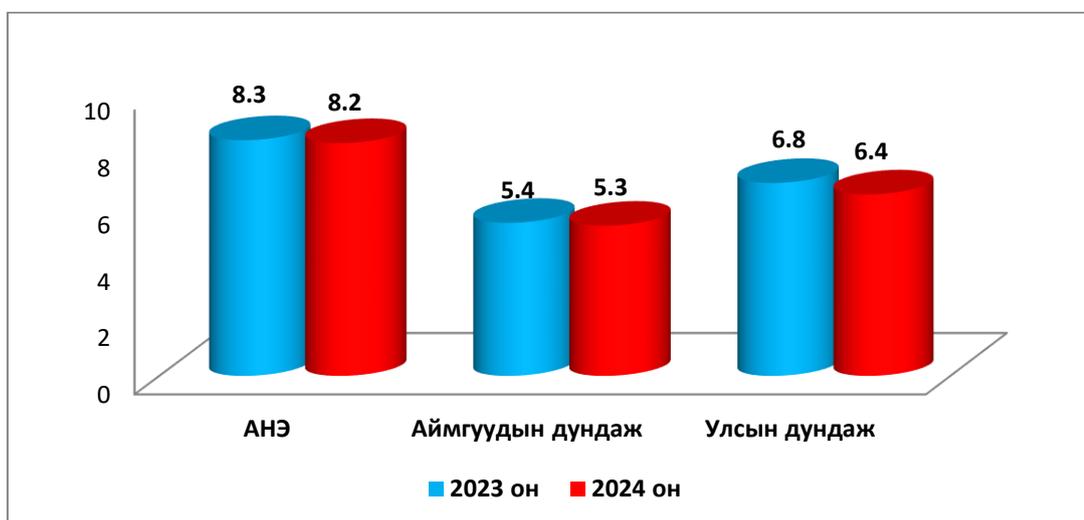
Сүүлийн 2 жилийн хугацаанд Сүрьеэ өвчний нийт 109 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний дотор 10.2 хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт: 4.3.1 Шинээр илэрсэн сүрьеэ өвчлөлийн тоо, сумдаар, 2023-2024 он

Сумын нэр	Шинээр илэрсэн сүрьеэ өвчлөл	
	2023 он	2024 он
Асгат	3	4
Баяндэлгэр	3	3
Дарьганга	1	2
Мөнххаан	4	2
Наран	1	-
Онгон	2	-
Сүхбаатар	2	5
Түвшинширээ	3	4
Түмэнцогт	1	1
Уулбаян	3	-
Халзан	1	2
Эрдэнэцагаан	7	6
Баруун-Урт	24	25
Харъяаллын бус	-	-
Нийт	55	54

2024 онд шинэ тохиолдлын дотор уушгины сүрьеэ 37 (68.5%), уушгины бус эрхтний сүрьеэ 17 (31.4%) бүртгэгдсэн нь 2023 онтой харьцуулбал уушгины сүрьеэ ижил дүнтэй, уушгины бус эрхтний сүрьеэ 1 тохиолдлоор өссөн ба уушгины сүрьеэгийн эзлэх хувь 1.3 хувиар буурсан байна.

Зураг: 4.3.1 Сүрьеэгийн өвчлөл улс, аймгийн дундажтай харьцуулсан байдлаар 10 000 хүн амд, 2023-2024 он

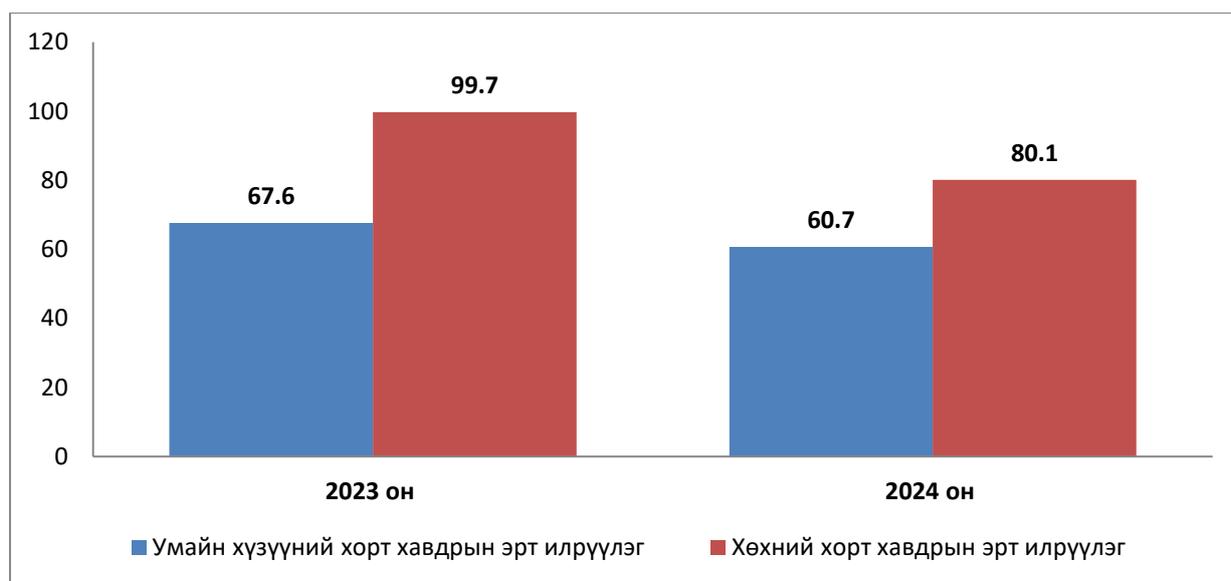
БҮЛЭГ-5 ЭРТ ИЛРҮҮЛГИЙН ҮЗЛЭГ

5.1 Хөх, умайн хүзүүний эрт илрүүлгийн үзлэг

Хүснэгт: 5.1.1 Хөх, умайн хүзүүний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгийн тоо, 2023-2024 он

		Умайн хүзүүний хорт хавдрын эрт илрүүлэг	Хөхний хорт хавдрын эрт илрүүлэг
2023 он	Хамрагдвал зохих	4519	17193
	Хамрагдсан	3054/67.6%	14385/83.6%
2024 он	Хамрагдвал зохих	4609	13109
	Хамрагдсан	2801/60.7%	10506/80.1%

Зураг: 5.1.1 Хөх, умайн хүзүүний эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2023-2024 он

5.2 Элэг бүтэн

Элэг бүтэн монгол хөтөлбөрийн хүрээнд АНЭмнэлэг нь В,С вирус тоолох, баталгаажуулах шинжилгээ, эмчилгээний тусламжийг ард иргэдэд үзүүлж ЭМДаатгалын сангаас санхүүжилтыг авч ажилласан.

Хүснэгт: 5.2.1 Элэг бүтэн хөтөлбөрийн тоон үзүүлэлтүүд, 2020-2022 он

		2022 он	2023 он	2024 он
Архаг вируст гепатитийн нийт эмчилгээнд хамрагдсан	В	394		
	С	46		
Тоолох шинжилгээнд хамрагдсан үйлчлүүлэгчийн тоо	В	343		
	С	298		

БҮЛЭГ- 6 ЯВУУЛЫН АМБУЛАТОРИЙН ҮЗЛЭГ

Жил бүр аймгийн ЗДТГазрын даргын тушаалаар явуулын амбулаторийн үзлэгт нарийн мэргэжлийн эмч нарын баг томилогдон сумдын хүн амд эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг зохион байгуулан ажиллаж хэвшсэн. 2021 онд Covid19 халдварын дэгдэлт ихэссэн хэдий ч БЗДХалдварын илрүүлэг үзлэгийг 4 суманд зохион байгуулсан.

Хүснэгт : 6.1.1 Явуулын амбулаторийн үзлэгийн тоон үзүүлэлт, 2023 – 2024 он

	2023 он	2024 он
Хамрагдсан сумын тоо	9	8
Үзлэгт хамрагдсан хүний тоо /давхардсан тоогоор/	3358	15524
Илэрсэн өвчлөл	13	508

Хүснэгт: 6.1.2 Сумдад илэрсэн БЗДХалдварын зонхилон тохиолдох тэмбүү өвчлөлийн тоо, сумдаар, 2023 – 2024 он

	2023 он	2024 он
Асгат	1	1
Баяндэлгэр		2
Дарьганга		1
Мөнххаан		3
Наран	1	
Онгон		
Сүхбаатар		2
Халзан	1	
Эрдэнэцагаан		
Түмэнцогт		1
Баруун-Урт		
Нийт	3	10

Ашигласан материал:

- 2020-2024 оны статистик сарын мэдээний бүртгэл
- 2020-2024 оны тасгуудын ор хоногийн бүртгэл
- 2020-2024 оны сарын мэдээ, дүгнэлт
- 2020-2024 оны үйл ажиллагааны жилийн эцсийн статистик тайлан
- 2020-2024 оны өвчлөл, нас баралтын тайлан
- Эрүүл мэндийн статистик үзүүлэлт тооцох аргачлалын ном
- 103.17.109.29:1440 Сарын мэдээний цахим программ
- Hinfo3 программ
- Ehealth программ
- Tandalt.ehemut.mn цахим программ
- Paint программ